

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

Studijní program: **EKONOMIKA A MANAGEMENT**
Studijní obor: **MANAGEMENT**

ANALÝZA HOSPODAŘENÍ A BUDOUCÍHO VÝVOJE SPOLEČNOSTI SITKA
Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Marcela Papalová

Vlastislav Krnoš

Akademický rok: 2007/2008

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci včetně příloh vypracoval samostatně pod vedením Ing. Marcely Papalové.

.....

V Ostravě 25. 4. 2008

Na tomto místě bych rád poděkoval paní Ing. Papalové za její vstřícný přístup a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce. Dále děkuji firmě Sitka s.r.o. za poskytnutí potřebných informací.

Úvod.....	1
1 Teoretická část.....	2
1.1 Podnik.....	2
1.2 Majetková struktura podniku	2
1.2.1 Oběžný majetek.....	3
1.3 Kapitálová struktura podniku	3
1.3.1 Vlastní kapitál	4
1.3.1.1 Základní kapitál.....	4
1.3.2 Cizí kapitál	4
1.4 Výnosy, náklady, hospodářský výsledek a vývoj	5
1.4.1 Výnosy podniku	5
1.4.1.1 Tržby	5
1.4.2 Náklady podniku	6
1.4.2.1 Stanovení nákladů	6
1.4.3 Hospodářský výsledek a vývoj.....	6
1.5 Analýza poměrových ukazatelů	6
1.6 Finanční analýza.....	7
1.6.1 Zdroje dat pro finanční analýzu	7
1.6.1.1 Rozvaha.....	8
1.6.1.2 Výkaz zisku a ztrát	8
1.6.2 Ukazatele aktivity.....	8
1.6.3 Ukazatele likvidity	9
1.6.4 Ukazatele zadluženosti	10
1.7 Plánování.....	11
1.7.1 Finanční plánování	11
1.7.2 Řízení plánovacího procesu	12
1.7.3 Koordinace krátkodobých a dlouhodobých plánů.....	12
1.7.4 Formulace dlouhodobého záměru v podnikání	12
1.7.4.1 Podniková vize	13
1.7.4.2 Poslání podniku	14
1.7.4.3 Cíle podniku	14
2. Charakteristika vybrané firmy.....	15
3. Praktická část.....	17
3.1 Úvod do hospodaření společnosti Sitka s.r.o.	17
3.2 Hospodaření společnosti	18
3.3 Mzdový vývoj	24
3.4 Zásobování pitnou vodou	26
3.5 Odvádění a čištění odpadních vod	30
3.6 Finanční analýza.....	34
3.6.1 Ukazatele aktivity.....	34
3.6.2 Ukazatele likvidity	35
3.6.3 Ukazatele zadluženosti	35
3.7 Analýza předpokládaného rozvoje společnosti v letech 2008 – 2012	36
3.8 Zhodnocení analýz	43
Závěr.....	45
Seznam použité literatury:.....	47
Seznam zkratk:	49
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	50
Přílohy:	51

Úvod

Tématem mojí bakalářské práce je „Podnikání malých a středních firem“. Vybral jsem si vodohospodářskou společnost Sitka s.r.o., která sídlí ve městě Šternberku, ve kterém jsem se narodil a dodnes žiji. Po konzultacích s představiteli společnosti Sitka s.r.o. jsem měl jasnou představu o náplni své práce a také došel k cíli své práce. *Společnost mě požádala, zda bych mohl podle svých možností a poznatků vypracovat předpokládaný rozvoj společnosti v letech 2008-2012, který by měl vycházet z hospodaření minulých let. Jedná se tedy o plán budoucího hospodaření společnosti, vycházející ze znalostí dané problematiky společnosti a jejího vývoje za poslední 5 let, který je rozhodující a stěžejní pro budoucí plánování a budoucnost společnosti.*

Zaměřím se na její působení a hospodaření za poslední roky (2003, 2004, 2005, 2006, 2007). Do hospodaření patří řada faktorů, které budou shrnuty, porovnány mezi jednotlivými léty a z nichž se bude tvořit plán do budoucna podle kritérií společnosti. Sitka mi dala příležitost nahlédnout do svých materiálů za poslední léta, abych měl podklad k vytvoření předpokládaného rozvoje, a také proběhla řada konzultací, bez kterých by nebylo možné tento plán vytvořit. Společnost Sitka si na analýzu hospodaření a rozvoje vybrala i několik dalších pracovníků z řad externistů a tudíž mé poznatky nebudou pro ni, jak lze předpokládat definitivní, ale za to poslouží jako jeden z možných pohledů na minulou a budoucí situaci společnosti. Ve své práci se zaměřím na důležité oblasti, o kterých se mi zmínili sami představitelé Sitky, za poslední léta a na základě nich navážu a vytvořím předpoklad rozvoje na budoucích 5 let, který je mým hlavním cílem.

Začnu hospodařením společnosti a to přehledem nákladů a výnosů. Dále hlavními činnostmi podniku, což jsou zásobování pitnou vodou, kam patří rozvoj a přehled vodovodní sítě a výroba vody. Následuje odvádění a čištění odpadních vod a s tím spojená délka kanalizační sítě a počet přípojek. V poslední řadě i vývojem vlastního (základního) kapitálu v budoucnu. Zaměřím se také na mzdový vývoj a skladbu mzdových nákladů. Tyto faktory použiji jak v minulých letech, v jejich analýze, tak i v budoucím rozvoji, pro který budou výsledky z minulých let rozhodující. Jednotlivé činnosti budou v práci dále podrobně rozpracovány. Použiji především základní ukazatele hospodaření a své vlastní názory a pohledy na dané veličiny a také finanční analýzu.

1 Teoretická část

Motto: „Kdo neměl představu o budoucnosti, tomu se to vymstilo“ Sokrates [5]

1.1 Podnik

Podnikem označujeme plánovaně organizovanou hospodářskou jednotku, ve které jsou výrobní faktory kombinovány tak, aby bylo vyrobeno a prodáno zboží a služby.

Podnik je tedy hospodářskou jednotkou výrobního hospodářství, čímž se odlišuje od domácností, které jsou subjekty hospodářství spotřebního. Zhodnocení výkonů označujeme jako prodej, pro který se stále více používá pojem „marketing“.

Podnik lze zkoumat z různých hledisek a předmětem jeho zkoumání je řada vědeckých disciplín – podnikové hospodářství, podniková psychologie, podniková sociologie atd. Jednotlivé disciplíny se od sebe liší úhlem pohledu. Způsob pozorování pak můžeme označit jako princip výběru.

Výroba, odbyt, investice a financování jsou hlavními funkčními sférami činnosti podniku. Plánovitě hospodářskou jednotkou je podnik až v tom okamžiku, když jsou podniková rozhodnutí jednotlivých funkčních oblastí zaměřena na podnikový cíl a nejsou izolována, ale vzájemně sladěna. Úkolem managementu podniku je sjednotit dílčí plány jednotlivých funkčních oblastí do jednotného celkového plánu, přeměnit tento plán ve skutečnost a kontrolovat realizaci plánovaných opatření [14]. Já jsem se zaměřil na podnik z hlediska hospodárnosti, tj. na jeho hospodaření a budoucí vývoj v dalších pěti letech.

1.2 Majetková struktura podniku

Majetková struktura podniku (podíl jednotlivých majetkových součástí) je dána jednak odvětvím a typem podniku (v obchodním podniku převládají zásoby zboží, v atomové elektrárně investiční majetek), jednak finanční politikou podniku. Převažuje-li oběžný majetek, hovoříme o podnicích investičně intenzivních (př. elektrárny). Jedním z důležitých úkolů řízení podniku je stanovení výše oběžného majetku. Za optimální výši se považuje taková výše, která zabezpečuje normální chod podniku s co nejnižšími náklady (Synek, 2000).

1.2.1 Oběžný majetek

Může být krátkodobý, provozovací, provozní a je v podniku přítomen v různých formách. Ve věcné podobě se může vyskytovat ve formě zásoby materiálu, výrobků, rozpracované výroby, paliva, hotových výrobků apod. V peněžní podobě jako peníze v pokladně a na účtech v bance, pohledávky (dosud neuhrazené faktury, které podnik vystavil svým odběratelům), krátkodobý finanční majetek (krátkodobé cenné papíry) aj. Oběžným majetkem se nazývá proto, že jedna jeho forma přechází v jinou (za peníze jsou nakoupeny suroviny, ty se změny v nedokončené výrobky, ty v hotové výrobky, hotové výrobky následně v pohledávky, pohledávky v peníze na účtech nebo v hotové peníze). Dále zásoby představují skladovaný materiál, nedokončené výrobky, polotovary vlastní výroby, hotové výrobky vlastní výroby a zboží nakoupené k prodeji. Oběžný majetek je tedy neustále v pohybu. Na rozdíl od investičního (stálého) majetku, jehož obrat je velmi pomalý, se oběžný majetek obrací velmi rychle. V obchodě např. několik dní, ve výrobě několik dní až několik týdnů. Čím rychleji se obrací, tím za stejných podmínek přinese větší zisk (Synek, 2000).

1.3 Kapitálová struktura podniku

Kapitálovou (finanční) strukturou podniku rozumíme strukturu zdrojů (původ, pramen), z nichž majetek vznikl. Vloží-li kapitál do podniku sám podnikatel (zakladatel) nebo skupina podnikatelů, hovoříme o vlastním kapitálu. Vloží-li kapitál do podniku věřitel (např. banka), hovoříme o cizím (úvěrovém, dluhovém) kapitálu (Synek, 2000). Celková velikost podnikového kapitálu závisí na mnoha okolnostech, především na:

- velikosti podniku, přičemž samotná velikost podniku by měla být optimální (obecně platí, že čím je větší podnik, tím větší kapitál vyžaduje)
- stupni mechanizace, automatizace (čím vyšší použití techniky, tím větší kapitál)
- rychlosti obratu kapitálu (čím rychlejší obrat, tím menší kapitál)
- organizaci odbytu (podnik s vlastní prodejní sítí vyžaduje vyšší kapitál než prodej přes obchodní podniky) aj.

1.3.1 Vlastní kapitál

Vlastní kapitál je kapitál, který patří majiteli nebo majitelům. Je hlavním nositelem podnikatelského rizika (u obchodních společností výhradním nositelem, u podniku jednotlivce spolu s jeho osobním majetkem).

Vlastní kapitál není stálou veličinou, ale mění se podle výsledků hospodaření v příslušném období (Synek, 2000). Vlastní kapitál v podniku jednotlivce tvoří jeho peněžité a nepeněžité vklady, u obchodní společnosti je rozdělen do několika položek:

- základní kapitál
- kapitálové fondy
- fondy ze zisku (rezervní fondy)
- nerozdělený zisk

1.3.1.1 Základní kapitál

Je označován jako základní jmění. Tvoří jej peněžní i nepeněžní vklady společníků do společnosti. Ve společnosti s ručením omezeným se vytváří povinně a jeho výše se zapisuje do obchodního rejstříku (Synek, 2000).

1.3.2 Cizí kapitál

Dalším důležitým zdrojem financování většiny podniků je cizí kapitál. Obejde se bez něj jen málokterý podnik. Cizí kapitál je dluhem podniku, který musí podnik v určené době splatit. Podle této doby jej rozdělujeme na krátkodobý cizí kapitál (je poskytován na dobu jednoho roku) a dlouhodobý cizí kapitál (je poskytován na dobu delší než jeden rok).

Krátkodobý cizí kapitál (krátkodobé dluhy) zahrnuje závazky podniku, které jsou splatné během jednoho roku. Patří mezi ně krátkodobé bankovní úvěry, dodavatelské úvěry atd.

Dlouhodobý cizí kapitál tvoří dlouhodobé bankovní úvěry (např. hypoteční úvěry), vydané (emitované) podnikové obligace a dlužní úpisy, leasingové dluhy a jiné dlouhodobé závazky. Formy dluhového financování (financování z cizích zdrojů) jsou následující:

- dlouhodobé financování (půjčky, úpisy)
- leasing (operační, finanční)

- krátkodobé financování (úvěry)

Zdrojem financování (pasívem) jsou i tzv. rezervy. Cizí kapitál samozřejmě není poskytován zadarmo. Nákladem za používání cizího kapitálu je úrok a ostatní výdaje spojené s jeho získáním (Synek, 2000).

1.4 Výnosy, náklady, hospodářský výsledek a vývoj

Patří k nejdůležitějším charakteristikám hospodaření každého podniku. Jsou proto předmětem každodenního zájmu manažerů (Synek, 2003).

1.4.1 Výnosy podniku

Jsou peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za určité peněžní období (měsíc, rok) bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu. Hlavními výnosy výrobního podniku jsou tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, u obchodního podniku obchodní rozpětí, tj. rozdíl mezi prodejní a kupní cenou, u bankovního podniku rozdíl mezi úroky, které banka získá za poskytnuté úvěry a úroky, které zaplatí za vklady (Synek, 2003). Výnosy podniku tvoří:

- provozní výnosy získané v provozně hospodářské činnosti podniku (tržby za prodej)
- finanční výnosy získané z finančních investic, cenných papírů, vkladů a účastí
- mimořádné výnosy získané např. prodejem odepsaných strojů

Výnosy jsou zdrojem obnovy práce a přírůstkem majetku podniku [3].

1.4.1.1 Tržby

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb tvoří u většiny organizací výrobního charakteru organizací poskytující služby rozhodující složku jejich výnosů a vzhledem k tomu je důležité věnovat určení této veličiny náležitou péči. Ke stanovení budoucí velikosti tržeb lze přistupovat buď agregovaně nebo ve větší míře podrobnosti. Agregované přístupy určují prognózu budoucí výše tržeb v jednotlivých letech plánovacího období.

K očekávané hodnotě nákladů v plánovacím období lze dospět buď pomocí agregovaných přístupů nebo detailnějšími postupy jako u výnosů, které spočívají v respektování rysů položek nákladů (Fotr, 1999).

1.4.2 Náklady podniku

Jsou peněžní částky, které podnik účelně vynaložil za získání výnosů. Náklady vyjadřují spotřebu a opotřebení majetku a práce [3].

1.4.2.1 Stanovení nákladů

Důležitou fází stanovení nákladů je stanovení struktury a objemu odbytu, a to na základě poptávky výrobních možností. Z toho odvozené tržby pak vyjadřují výstupy produkční činnosti firmy. Struktura výroby determinuje výši nákladů. Kvalitní nákladová analýza je nezbytným předpokladem pro dosažení žádoucí ekonomické efektivnosti a zachování konkurenceschopnosti (Zmeškal, 2002).

1.4.3 Hospodářský výsledek a vývoj

Rozdíl mezi výnosy a náklady tvoří hospodářský výsledek podniku: převyšují-li výnosy náklady, jde o zisk, převyšují-li náklady nad výnosy, jde o ztrátu (Synek, 2003).

Hospodářský vývoj probíhá v čase a je dán určitými veličinami, které charakterizují ekonomickou aktivitu a její změnu v čase. Ideální je takový hospodářský vývoj, při kterém nedochází k přílišným výkyvům a který je tedy charakterizován trvalým růstem. Tento trvalý růst znamená neustálé a plynulé zvyšování ekonomických veličin daného celku, podniku (Vysušil, 1998) .

1.5 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrová analýza se do jisté míry blíží vertikální analýze, která ale všechny položky vztahuje k nějaké položce celkové, neporovnává je ale ve vzájemných relacích. Pomocí

poměrové analýzy se nám představuje finanční situace v dalších souvislostech. Postupy poměrové analýzy se nejčastěji shrnují do několika skupin ukazatelů. Hovoříme o soustavě ukazatelů. Je tomu tak proto, že podnik je složitým organismem, k jehož charakteristice finanční situace nevystačíme jen s jedním ukazatelem. Podle Valacha (1997) se poměrové ukazatele běžně vypočítávají vydělením jedné položky (skupiny položek) jinou položkou (skupinou položek) uvedenou ve výkazech, mezi nimiž existují co do obsahu určité souvislosti. Poměrové ukazatele dávají okamžitý obraz o podniku, respektive o jeho postavení v rámci odvětví nebo vzhledem k některému konkurenčnímu podniku, postrádají však časovou dimenzi. Proto by měla být analýza podniku doplněna o analýzu trendu, tj. směru vývoje jednotlivých ukazatelů finanční analýzy. Tato analýza ukáže, zda se v čase situace podniku zlepšuje, nebo zhoršuje.

1.6 Finanční analýza

Finanční analýza patří k základním dovednostem každého finančního manažera. Tvoří každodenní součást jeho práce, neboť závěry a poznatky finanční analýzy slouží nejen pro strategická (taková rozhodnutí, která vyžadují velké částky peněz a která přinášejí velké změny v činnosti podniku, očekávaný výsledek je velká změna v zisku s velkým rizikem) a taktická (taková rozhodnutí, která obvykle vyžadují malé peněžní částky a jinak nemění dosavadní činnost podniku) rozhodování o investicích a financování, ale i pro věřitele, vlastníky a další zájemce. Je nezbytnou součástí celého rozhodovacího komplexu finančního řízení, zajišťuje zpětnou vazbu mezi předpokládaným efektem a skutečností. Dříve než jsou přijata jakákoliv investiční a finanční rozhodnutí v podniku, je třeba znát „finanční kondici“, finanční zdraví firmy. Nejde pouze o momentální stav, ale především o základní vývojové tendence v čase. Minulost a současnost informuje o kladech a záporech výkonnosti, o potenciálních rizicích, které plynou z dosavadního fungování. Finanční analýzu lze chápat jako soubor činností, jejichž cílem je zjistit a vyhodnotit komplexně finanční situaci podniku. Finanční analýza zpracovává ekonomický úsek v podniku.

1.6.1 Zdroje dat pro finanční analýzu

Finanční analýza vychází z účetnictví, jelikož veškeré aktivity společnosti jsou prostřednictvím účetní soustavy převáděny na soubor navzájem propojených a souvisejících

čísel. Účetnictví proto poskytuje drtivou většinu informací, které při sestavování finanční analýzy potřebujeme. Nejdůležitějšími dokumenty jsou rozvaha, výkaz zisků a ztrát a výkaz o peněžních tocích (cash – flow). Já použiji pouze rozvahu a výkaz zisku a ztrát pro své výpočty. Vzhledem k tomu, že účetní výkazy jsou určitým pohledem do minulosti podniku a rozvaha navíc představuje stav k určitému datu, nelze se spokojit jen s těmito výkazy. Je třeba celý tento soubor čísel porovnávat s aktuálním stavem v daném oboru či odvětví. Jde o propojení minulosti se současností, kde následná finanční analýza pomůže prognózovat vývoj v budoucnu.

1.6.1.1 Rozvaha

Rozvaha je prvním a nejdůležitějším dokumentem pro finanční analýzu. Zachycuje k určitému datu kompletní majetkovou strukturu (aktiva) daného podniku a zdroje krytí (pasiva) tohoto majetku v peněžním vyjádření. Aktiva a pasiva se musejí rovnat. Jednou z nevýhod je to, že představuje přehled majetku, který je oceněn v historické ceně a nikoliv v ceně tržní. Další nevýhodou je to, že rozvaha je stavový výkaz a nezachycuje změny v průběhu účetního období. Tuto nevýhodu rozvahy řeší další účetní výkazy.

1.6.1.2 Výkaz zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát oproti rozvaze, která je stavovým výkazem, zachycuje změny v toku zdrojů v čase. Pomocí výkazu zisku a ztrát může podnik zjistit svůj hospodářský výsledek, který je dán rozdílem mezi výnosy za dané účetní období a náklady vynaloženými na tvorbu těchto výnosů. Hospodářský výsledek může být buď zisk nebo ztráta.

1.6.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity analyzují stupeň využití podnikových aktiv. Většinou mají podobu obratu, který nám říká, kolikrát hodnota tržeb převyšuje hodnotu určité položky aktiv. Kromě ukazatelů aktivity typu obratu, existují ukazatelé doby obratu jednotlivých položek aktiv, které nám říkají jak je dlouho majetek v určité formě vázán. Hodnota těchto ukazatelů se vyjadřuje v časových jednotkách (obvykle po dnech) (Synek, 2003).

Rychlost obratu, resp. obratovost pohledávek se vypočítá jako poměr tržeb a průměrného stavu pohledávek (Valach, 1997).

$$\text{Obratovost pohledávek} = \frac{T}{\text{pohledávky}} \quad (\text{v počtu obrátů za rok}) \quad [1.6.2.1]$$

Doba obratu pohledávek se vypočítá jako poměr průměrného stavu pohledávek a průměrných denních tržeb (Valach, 1997).

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{T/365} \quad [1.6.2.2]$$

1.6.3 Ukazatelé likvidity

Jednou ze základních podmínek existence účetní jednotky je schopnost uhradit své závazky. Aby byla účetní jednotka solventní (tzn. aby dokázala hradit závazky v okamžiku jejich splatnosti), musí mít určitou část svých aktiv ve vysoce likvidní formě, tj. v takové formě, která je rychle přeměnitelná na peníze (Synek, 2003).

Klasickým ukazatelem je poměr celkového objemu oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Bývá nazýván ukazatelem solventnosti nebo běžné likvidity nebo také poměrovým ukazatelem pracovního kapitálu (Valach, 1997).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{OA}{KZ}, \text{ kde OA jsou oběžná aktiva a KZ jsou krátkodobé závazky. } [1.6.3.1]$$

Běžná likvidita ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku. Pro běžnou likviditu platí, že hodnoty čitatele jsou k hodnotě jmenovatele v rozmezí 1,5 – 2,5 [8].

Ne všechna aktiva podniku jsou stejně likvidní. Ve snaze odstranit z ukazatele vliv obecně nejméně likvidní části oběžných aktiv, tj. zásob, je často zjišťována hodnota ukazatele pohotové likvidity (Valach, 1997).

$$\text{Rychlá (pohotová) likvidita} = \frac{OA - \text{zásoby}}{KZ} \quad [1.6.3.2]$$

Pro pohotovou likviditu platí, že číselník by měl být stejný jako jmenovatel, tedy poměr 1:1, případně 1,5:1. Pokud by byl poměr 1:1, podnik by byl schopen se vyrovnat se svými závazky, aniž by musel prodat své zásoby [8].

1.6.4 Ukazatelé zadluženosti

Zadlužeností rozumíme to, že aktiva jsou financována jak z vlastních zdrojů, tak i ze zdrojů cizích. Účetní jednotka využívá cizí kapitál tehdy, když jí tato alternativa přinese větší výnos, než jsou náklady spojené s cizím kapitálem (tj. úroky). Určení optimální vhodné skladby zdrojů financování patří mezi nejtěžší a nejdůležitější úkoly finančního řízení (Synek, 2003).

Základním ukazatelem je poměr cizího kapitálu k celkovým aktivům (Valach, 1997).

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{CK}{A}, \text{ kde CK je cizí kapitál.} \quad [1.6.4.1]$$

Obecně platí, že čím je vyšší hodnota tohoto ukazatele, tím je vyšší riziko věřitelů. Určitá míra zadlužení je pro podnik prospěšná, ovšem tato míra nesmí být taková, aby byl podnik předlužen.

K měření zadluženosti se dále používá poměru vlastního kapitálu k celkovým aktivům (Valach, 1997).

$$\text{Zadluženost} = \frac{VK}{A}, \text{ kde VK je vlastní kapitál} \quad [1.6.4.2]$$

Ukazatel charakterizuje dlouhodobou finanční stabilitu a udává, jak velká je jeho samostatnost. Čím je hodnota uvedeného ukazatele vyšší, tím vyššího stupně samostatnosti podnik dosahuje.

Součet ukazatele věřitelského rizika a koeficientu samofinancování by se měl rovnat 1 [8].

1.7 Plánování

Zahrnuje výběr poslání, cílů a činností pro jejich dosažení. Plánování vyžaduje rozhodování, tj. výběr mezi možnými způsoby budoucího průběhu činností. Funkce plánování zahrnuje takové manažerské aktivity, které vedou k předurčeným způsobům jednání. Zaměřuje se nezbytně na budoucnost a odpovědností managementu je, aby na ni organizaci připravili [1].

Existuje mnoho druhů plánů, stejně jako jejich různých smyslů či poslání, úkolů nebo cílů, strategií, taktik, postupů, pravidel a rozpočtů. V případě, že si manažeři uvědomí příležitosti, zahajují plánování stanovením cílů, vytvářením předpokladů o současném i budoucím prostředí, pokračují hledáním a vyhodnocováním alternativních možností postupu činností a výběrem vhodné alternativy. Dále musí manažer vypracovat podpůrné plány a navrhnout rozpočet. Všechny tyto činnosti musí být vykonávány s ohledem na celkové okolí. Podle principu závazků by měl plán zahrnovat takové plánovací období, které je natolik dlouhé, aby se v jeho průběhu splnily závazky zahrnuté v dnešních rozhodnutích. Je nutné, aby krátkodobé plány byly koordinovány s plány dlouhodobými [4].

Volba podnikatelské strategie spolu se soustavou strategických cílů vytváří východiska pro tvorbu strategického plánu podniku. Tento plán se zpravidla zpracovává na pětileté, případně delší období (Fotr, 1999).

1.7.1 Finanční plánování

Přináší do podnikového plánování orientaci na finanční cíle. Ty by měly vyplynout ze strategických záměrů firmy nebo je na příslušné období určí vlastníci firmy. Těžiště finančního plánování spočívá v ročním finančním plánu, který by měl být zpracován s takovým předstihem, aby byl před koncem roku připraven po projednání ke schválení.

Finanční plán by měl obsahovat stranu potřeb, ve které by byly zahrnuty všechny potřeby financování podnikatelské činnosti v daném roce, a stranu zdrojů, ze které bude zřejmé, z jakých zdrojů budou potřeby financovány [8].

Při sestavování plánu výnosů a nákladů by se mělo vyjít z loňské skutečnosti, popřípadě z dalších minulých let a měly by se do něj promítnout podnikatelské (strategické záměry). Ty se mohou týkat rozšíření prodeje, služeb či konstantnímu vývoji prodeje a služeb.

1.7.2 Řízení plánovacího procesu

Proces sestavování plánů je složitý a náročný. Aby se mohl zvládnout, je užitečné si uvést hlavní překážky a bariéry, se kterými se plánovači setkávají, a také to, jak je eliminovat.

Mezi hlavní bariéry a překážky patří:

- dynamické a složité okolí (rychlé změny, inovace)
- neochota stanovení vůbec nějakých cílů z důvodu předpokládaného nesplnění
- omezenost zdrojů (hmotné, lidské, finanční)
- právní a ekologické předpisy
- nedostatek času a prostředků na samostatné sestavování plánů

Pro překonání se doporučuje:

- začít s podporou plánování u vrcholového managementu
- rozeznat možnosti a hlavně meze plánování
- zajistit komunikaci v oblasti plánování mezi všemi účastníky plánovacího procesu
- umožnit aktivní účast účastníkům plánovacího procesu (Vysušil, 2004)

1.7.3 Koordinace krátkodobých a dlouhodobých plánů

Často dochází k tomu, že krátkodobé plány jsou sestavovány bez vztahu k plánům dlouhodobým. To se dá považovat za vážnou chybu plánování. Význam integrace těchto dvou typů plánů lze jen stěží podceňovat a také žádný krátkodobý plán by neměl být sestaven tak, že by nepřispíval k dosažení úspěšnosti relevantních dlouhodobých plánů. Poměrně málo užitku vzniká z rozhodnutí týkajících se bezprostředních situací, která postrádají zaměření na dlouhodobější cíle. Některá krátkodobá rozhodnutí nejenže nepřispívají k úspěšnosti dlouhodobých plánů, ale dokonce brání jejich realizaci nebo vyžadují jejich změnu [4].

1.7.4 Formulace dlouhodobého záměru v podnikání

Formulace dlouhodobého záměru pro jakoukoliv podnikatelskou činnost je věcí nejen obtížnou, ale i velmi zodpovědnou. Tato vývojová koncepce rozvojových aktivit obsahuje následující složky:

- podnikovou vizi
- základní cíle podniku
- poslání podniku

Všechny představy o budoucnosti podniku by měly vycházet z představ o budoucnosti společnosti (Lednický, 2000).

1.7.4.1 Podniková vize

Pojem vize je odvozen z latinského slova „visio“ což znamená „zření“ a ve vazbě s budoucností označuje prorocství. Proto také pojem podniková vize označuje formulaci perspektivní organizace a hlavních cílů podniku pro dlouhodobější horizont.

Vize však pouze načrtává v nejvšeobecnějších a koncepčních pojmech představu o budoucím vývoji a postavení podniku (Slavík, 1997). Úkolem vize je totiž zachytávat a reagovat na jevy, trendy i faktory, které jsou v současnosti nevýrazné, nepřesné a mlhavé, ale mohou se v budoucnu stát nosnými vlivy, které budou působit přímo či nepřímo na podnik. Vize jsou tudíž myšlenky, které předbíhají dobu a musí mít motivující charakter.

Kvalitní podniková vize jako výsledek zamyšlení nad vývojem podnikatelského subjektu a vnitropodnikovými procesy by měla obsahovat odpovědi na následující otázky:

- co podnik dělá a proč to dělá
- kam chceme v podniku jít a proč tam chceme jít
- jak se tam dostaneme a s kým se tam dostaneme
- jaký to bude vývojový proces včetně zdůraznění obtíží
- jaké je naše postavení na trhu

Dobře zpracovaná vize je sice předpokladem k úspěchu prosazované strategie a výhledu do budoucna, ale základem úspěchu je vůle reálnou vizi prosadit a uskutečnit. Tato vůle umožňuje překonat i největší překážky, a proto si nelze připouštět neřešitelnost určitých problémů nebo situací (Lednický, 2000).

1.7.4.2 Poslání podniku

Z vize vychází poslání podniku, které je sice soustředěné na současnost, ale musí být propojeno na budoucnost, proto nemůže existovat bez vize a naopak.

Poslání podniku vyjadřuje přání vedení podniku, jak by měl být podnik chápán veřejností, a proto leze říci, že dobře formulované poslání zdůvodňuje především oprávněnost existence podniku a prezentuje podnikem provozované aktivity. Tímto způsobem poslání podniku specifikuje současný i budoucí předmět podnikání. Formulování poslání podniku se tak stává spolu s vizí důležitou součástí procesu plánování strategie (Lednický, 2000).

1.7.4.3 Cíle podniku

Cílem podniku rozumíme konkrétní stav, jehož dosažení je předpokládáno v určitém časovém období. Jasně stanovené cíle se vlastně stávají úkoly podniku pro přesně stanovený časový horizont. Prostřednictvím cílů se široce a všeobecně formulované poslání transformuje do konkrétních budoucích výsledků a tak cíle představují pro vedení podniku závazek dosáhnout stanovených výsledků v daném čase. Z toho vyplývá, že stanovení cílů znamená konkrétní určení a kvalifikování základního poslání. Cíle jsou tudíž důvodem pro určitá jednání a podnětem k aktivitě a výkonnosti. Teprve po stanovení cílů je možné rozhodnout jaké zdroje a které prostředky jsou nezbytné a jaké časové horizonty jsou nutné pro jejich dosažení.

Vycházíme-li z teze, že vize vymezuje všeobecný směr činnosti podniku a poslání vymezuje hranice aktivit, ve kterých se podnik pohybuje, pak strategické cíle představují konkrétní záměry podniku a tvoří východisko pro tvorbu strategie. Aby byly úspěšným východiskem, musí se v cílech podniku koncentrovat cíle vlastníků, manažerů a ostatních zaměstnanců.

Obecně lze říci, že strategické cíle podniku musí být SMART (Lednický, 2000), což znamená, že musí splňovat následující charakteristiky:

S – specific = specifický, originální

M – measurable = měřitelný

A – agreed = akceptovaný

R – realistic = reálný

T – trackable = termínovaný, sledovatelný

2. Charakteristika vybrané firmy

Vznik společnosti

Vodohospodářská společnost SITKA, s.r.o. byla založena společenskou smlouvou 18.11.1992. Jedná se o společnost s ručením omezeným, jejíž zápis do obchodního rejstříku byl proveden 19.11.1992 v Ostravě. Je tvořena pěti společníky a to Městem Šternberk a obcemi Babice, Lužice, Hlásnice a Štěpánov. Základní kapitál ve formě peněžitého vkladu činil 443 000 Kč. V březnu 1994 se společnost rozšířila o další tři společníky a to obce Mladějovice, Komárov a Řídeč. V říjnu 1994 přistupuje do společnosti obec Liboš a v dubnu 2000 obec Dlouhá Loučka. Posledním společníkem – jedenáctým, který přistoupil do společnosti, byla obec Újezd, a to v květnu 2003.

Vývoj společnosti do konce roku 2007

Společnost prošla za uplynulých 15 let několika výraznějšími změnami, které ovlivnili její dnešní charakter.

- změna sídla – Horní náměstí – ul. Dvorská – ul. Vinohradská
- rozsáhlé rozšíření předmětů činnosti – převzetí činnosti po likvidaci I.MOS
- progresivní růst provozované vodohospodářské infrastruktury při zachování takřka neměnného počtu pracovníků

Předměty činnosti

Hlavním předmětem společnosti je provozování vodovodů a kanalizací v teritoriu, kde působí. Dále provádění staveb, jejich změn a popřípadě následné odstranění související s její činností. Sitka má i prostředky a možnosti pro podnikání v oblasti s nebezpečnými odpady. Mezi její zaměstnance patří i účetní poradci, kteří vedou její účetnictví. Disponuje svým velkoobchodem i specializovaným maloobchodem. Její technici provádějí montáž měřidel. Poskytuje celou řadu služeb a to zejména pro zemědělství a zahradnictví, pro osobní hygienu související s péčí o vzhled osob a v poslední řadě technické služby související s jejím provozem. Účastní se pořádání výstav, veletrhů, přehlídek a obdobných akcí a zabývá se provozováním tělovýchovných zařízení a zařízení sloužících k regeneraci a rekondici.

Základní kapitál

Základní kapitál je tvořen peněžitými i nepeněžitými vklady společníků a dohromady činí 84 319 000 Kč. Nejvyšším základním kapitálem disponuje město Šternberk a to částkou 80 318 000 Kč. Dále se na základním kapitálu podílí obce : Babice 32 000 Kč, Hlásnice, Lužice, Liboš a Újezd každá po 20 000 Kč, Štěpánov 68 000 Kč, Mladějovice 1 306 000 Kč, Komárov 66 000 Kč, Řídeč 59 000 Kč a Dlouhá Loučka částkou 2 390 000 Kč.

Orgány společnosti

Orgány tvoří valná hromada, jednatel, ředitel a dozorčí rada. Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti a jejím členem je každý společník společnosti. Statutárním orgánem je jeden jednatel, který řídí bezprostředně činnost společnosti v rozsahu a způsobem stanoveným ve společenské smlouvě a v souladu s právními předpisy. Působnost ředitele se řídí společenskou smlouvou a rámcem jeho pracovněprávního vztahu daným jmenováním. Ředitel odpovídá za hospodářsko – provozní vedení společnosti. Dozorčí rada dohlíží zejména na výkon působnosti jednatele a ředitele a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti. V příloze uvedu organizační schéma podniku pro přehlednost.

3. Praktická část

3.1 Úvod do hospodaření společnosti Sitka s.r.o.

Vodohospodářská společnost SITKA, s.r.o. se v letech 2003, 2004, 2005, 2006 a 2007 zaměřila na hlavní předměty své činnosti, tj. zajištění nepřetržité dodávky pitné vody pro obyvatelstvo a organizace. Stejně tak zajišťovala odvádění a čištění odpadních vod z veřejné kanalizace. Pracovníci vodovodů se soustředili na neprodlené odstraňování havárií na vodovodní síti tak, aby přerušení dodávky vody bylo co nejkratší. Zvýšené úsilí bylo věnováno vyhledávání úniků z vodovodní sítě a odstraňování havárií, čímž se podařilo udržet ztráty na úrovni cca 30 – 32 % , v roce 2007 se podařilo udržet ztráty na úrovni do 30 %.

V roce 2003 došlo k převzetí 1.MOS Šternberk. Přes počáteční nedůvěru společníků k této skutečnosti můžeme konstatovat, že společnost zvládla v plném rozsahu toto rozšíření. V průběhu roku bylo provedeno oplocení 1. PHO u vodního zdroje Otýlie. Dále byla zpracována hydrogeologická studie PHO Horní huť, jejímž výsledkem bylo vydání rozhodnutí vodoprávního řádu o změně rozsahu 1.PHO uvedeného vodního zdroje. Geometricky bylo zpracováno a vytyčeno PHO vodního zdroje Chabičov, které bylo oploceno v roce 2004. U zařízení na akumulaci vody byla provedena rekonstrukce jedné komory vodojemu Ořechová. V obci Hlásnice byla provedena rekonstrukce vodovodní sítě v délce 92m, v obci Liboš realizována výstavba 96m vodovodu.

Vzhledem k dosaženému hospodářskému výsledku v roce 2004, byla přijata opatření ke snížení záporného výsledku v roce 2005. Jedním z těchto opatření bylo ukončení finančního pronájmu na čistící vůz. Předpokládaná úspora na nákladech tak v roce 2005 činila přibližně 1,3 mil.Kč. Na hospodářském výsledku roku 2005 se i tak negativně projevilo zahrnutí dokumentace na úpravnu vody Mor. Huzová a zvýšení ceny el. energie. Dále byla provedena v oblasti zásobování vodou generální oprava čerpání vody na zdroji Horní huť a rekonstrukce vodovodní sítě na ul. ČSA ve Šternberku. Stejně tak i k hospodářskému výsledku v roce 2005, byla přijata opatření ke snížení záporného výsledku v roce 2006.

V oblasti zásobování vodou byla zahájena oprava komory vodojemu na Ořechové ulici ve Šternberku, rekonstrukce vodovodních přípojek na ulici Tolstého, projekčně byla

připravena výstavba tlakové stanice pro oblast Dolního Žlebu a dále pro skupinový vodovod MKŘ. Dále byla zpracována projektová dokumentace pro výstavbu druhého zásobovacího vodovodního řadu ul. Vinohradská na sídliště Uničovská.

Čistírny odpadních vod v Dlouhé Loučce, Šumvaldu, Újezdu, Mladějovicích a Plinkoutu pracovaly se stanovenou účinností v souladu s vodohospodářským rozhodnutím. Povolené limity znečištění vypouštěných odpadních vod dle vodohospodářského rozhodnutí byly ve všech případech dodrženy a některé hodnoty v důsledku výborné čistící účinnosti nedosahovaly ani zdaleka hranice povolených limitů. Provoz ČOV Šternberk nadále probíhal v podmínkách přípravy na rekonstrukci, která by měla přinést zásadní zlepšení kvality vypouštěných vod. I přes zjevné technické a technologické nedostatky se v plném rozsahu podařilo zabezpečit hodnoty vypouštěné vody odpovídající platným zákonům a vyhláškám, což znamená nezatížení provozu poplatkovou povinností.

Efektivním vynakládáním nutných nákladů bylo dosaženo kladného hospodářského výsledku v roce 2007.

V oblasti zásobování vodou byla dokončena oprava komory vodojemu a výměna čerpadel na Ořechové ve Šternberku, ke zlepšení plynulého zásobování vodou sídliště Uničovská ve Šternberku byla realizována výstavba druhého zásobovacího vodovodního řadu v ul. Vinohradská. Byly zahájeny projektové práce na rekonstrukci vodovodního řadu pro oblast Lhota ve Šternberku a dále na výstavbu přivaděče z Krákořic do Komárova k posílení skupinového vodovodu Mladějovice.

Vedle těchto hlavních činností společnost zajišťovala i služby pro veřejnost, jako např. vyvážení žump a čištění kanalizace. Ve zkoumaných letech společnost prováděla čištění 728 dešťových vpustí ve městě Šternberku.

3.2 Hospodaření společnosti

V průběhu roku 2003 se musela společnost vypořádat s několika významnými faktory, které měly vliv jak na provozní chod společnosti, tak i na sledované ekonomické ukazatele hospodaření společnosti. Zásadní změnou bylo převzetí činností po likvidované 1.MOS Šternberk. Realizace této změny si vyžádala jak nucené rozšíření technického a strojního vybavení společnosti, zvýšení počtu pracovníků, tak i výrazné ovlivnění dosahovaných ekonomických výsledků společnosti. Když se tato změna zpočátku setkávala s jistou mírou

nedůvěry, můžeme po uplynutí hospodářského roku konstatovat, že společnost zvládla v plném rozsahu toto rozšíření, navíc s pozitivním dopadem do celkového hospodaření společnosti.

Dosažený hospodářský výsledek společnosti ve výši + 1648 tis. Kč svědčí o dosažení vyváženého vývoje mezi výnosy a náklady, o proporcionálním růstu jednotlivých ekonomických ukazatelů společnosti (viz.tab. 3.2.2). V oblasti výnosů se dynamicky rozvíjely tržby z prodeje služeb (+ 307 %), zatímco tržby za vodné (+ 11 %) a stočné (+ 7,7%) vykazovaly nižší růstovou křivku. Nicméně i tento vývoj lze hodnotit velmi pozitivně. V oblasti nákladů došlo k výraznějšímu růstu u spotřeby energií (+ 21%), laboratorních prací (+ 53%), mzdových nákladů (+ 22%), zdravotní a sociální pojištění (22%), daní a poplatků (+ 240%).

Společnost pokračovala v dalším rozvoji investiční výstavby, kde nejvýraznější akcí bylo vybudování nové kanalizační sítě v ulici Kosinova a části ulice Lidická ve Šternberku.

Společnost sjednala bankovní úvěr ve výši 2500 tis. Kč na profinancování nákupu nového tlakového a čistícího vozu a uzavřela smlouvu o finančním pronájmu na čistící a zametací vůz. Dále nebyla využita možnost tvorby zákonné rezervy na opravy.

Pohledávky po lhůtě splatnosti se snížily o 67 tis. Kč. Toto snížení bylo dosaženo zejména v oblasti vodného a stočného, kde došlo k poklesu o 51 tis. Kč.

Hodnocený rok 2004 patřil v historii společnosti k těm, o kterých lze říci, že přinesly více potíží a problémů, než pozitivních skutečností. Po zvládnutí problematiky související s převzetím činnosti 1.MOS v roce 2003 se v hodnoceném roce projevilo několik skutečností, které výrazným způsobem ovlivnily dosažené hospodářské výsledky společnosti. Souběh nákladů na činnosti spojené zejména s čištěním města, nižší objem výnosů z provozování městského koupaliště, vyšší cenová hladina vstupů v oblasti nákladů a stagnace cenové úrovně fakturované vody způsobily problémy s financováním chodu společnosti.

Dosažený hospodářský výsledek společnosti ve výši – 2 057 tis. Kč je výrazem výše uvedených problémů (viz.tab. 3.2.2). Pouze výnosy z tržeb z prodeje služeb dokázaly udržet slušnou dynamiku (+ 17,2 %), zatímco tržby za vodné (- 1,1%) a stočné (+ 4,8%) nevykázaly žádný růst. V oblasti nákladů došlo k výraznějšímu růstu u ostatních služeb (+ 43,6%) , odpisů HNM (+ 9,8%), laboratorních prací (+ 17,4%), mzdových nákladů (+ 12,6%), zdrav. a soc. pojištění (13%), daní a poplatků (+ 15%), oprav a udržování (+ 195 %) a ostatní provozní náklady (+ 390%). Zásahy do infrastrukturní sítě byly cíleně směřovány jak do oblasti nových investic, tak i oprav. K výraznějším změnám došlo na vodovodní síti ve Šternberku, kde byla

realizovaná oprava řadu DN 80 na ulici Partyzánská a v rámci investiční činnosti rekonstrukce řadu DN 80 v ul. Čechova. Nezanedbatelná je i spoluúčast na budování nového kanalizačního systému a ČOV v Mladějovicích, Komárově a Řídeči.

Celkové pohledávky po lhůtě splatnosti se mírně snížily. Výraznější pokles pohledávek v oblasti vodného a stočného byl nepříznivě kompenzován nárůstem pohledávek v oblasti služeb.

V průběhu roku 2005 se podařilo dořešit řadu problémů, které výrazným způsobem ovlivnily hospodaření společnosti v roce 2004. Veškeré úsilí vedení společnosti směřovalo k eliminaci negativních vlivů a dosažení co nejpříznivějších hospodářských výsledků společnosti. Pokud by nemusela být zahrnuta do nákladů v předchozím období zpracovaná dokumentace na úpravnu a akumulaci vody Mor. Huzová, dosáhl by hospodářský výsledek hodnoty – 1 300 tis. Kč, což lze považovat za výsledek lepší než v roce 2004, ale samozřejmě že ne zcela uspokojivý.

Dosažený hospodářský výsledek společnosti ve výši – 2 532 tis. Kč v sobě odráží jak růst výnosů (+ 0,3 %), tak i růst nákladů (+ 1,9 %) (viz.tab. 3.2.2). Rozhodujícím faktorem růstu výnosů byl zvýšený objem tržeb za vodné a stočné a to i přesto, že se nepodařilo naplnit ve srovnání s rokem 2004 objemy vody fakturované (- 38,5 tis.m³) a odkanalizované (- 13,5 tis.m³). Oblast nákladů byla výrazně ovlivněna zejména růstem cen pohonných hmot (+ 46 tis.Kč), nakupovanou vodou od SMV (+ 267 tis.Kč), prováděním monitoringu, čištění kanal.sítě a odvozu kalů z ČOV (+ 391 tis.Kč), laboratorními rozbory (+ 263 tis.Kč), opravou nakladače (+ 232 tis. Kč). Nejvýrazněji však do oblasti nákladů zasáhly cenové změny el. energie a její objemové čerpání. Celkový nárůst úhrady za el. energii oproti roku 2004 vzrostl o 836 tis. Kč. Tento nárůst byl ovlivněn růstem spotřeby na ČOV Újezd (+ 8 tis. kWh), ČOV Mladějovice (+ 29,4 tis.kWh), ČOV Dlouhá Loučka (+ 24 tis. kWh), ČOV Šumvald (+ 12 tis. kWh) a ČOV Šternberk (+ 44 tis. kWh). Celkový nárůst spotřeby el. energie na zařízeních, které dopravují nebo přímo čistí odpadní vody činil 120 347 kWh za rok. Druhým faktorem zvýšení nákladů za el. energii je vlastní cenový růst. Reálné zvýšení cen el. energie se pohybovalo řádově v úrovni 10 – 15 %, přičemž eliminace tohoto vlivu byla nemožná.

Celkové pohledávky po lhůtě splatnost se opět podařilo mírně snížit a rovněž finanční situace společnosti se výrazným způsobem zlepšila.

Rok 2006 je možno zařadit mezi úspěšná období společnosti. V plném rozsahu se podařilo naplnit základní zadání, které vyplynulo z předchozích dvou méně úspěšných let.

Pružnou cenovou politikou a efektivním vynakládáním nezbytně nutných nákladů se v plném rozsahu podařilo eliminovat jak růst cen energií, tak i ostatních nákladových položek.

Dosažený hospodářský výsledek společnosti ve výši + 999 tis. Kč byl v zásadě ovlivněn poměrně nízkým nárůstem nákladů (+ 1,21 %) na straně jedné a na straně druhé vyšším růstem výnosů (+ 13,14 %) (viz.tab. 3.2.2). Vyšší růst výnosů byl zejména ovlivněn již výše uvedenou cenovou politikou, mírným růstem vody fakturované a také vyšším objemem prací v oblasti služeb (+ 39,44 %). Oblast nákladů byla výrazněji ovlivněna zejména růstem cen pohonných hmot (+ 69 tis.Kč), laboratorními rozbory (+ 104 tis.Kč), dále změnami cen el. energie (+ 428 tis. Kč). Růst nákladů byl také zaznamenán u nákupu hutního materiálu (+ 189 tis. Kč) především vlivem vysokého objemu prováděných rekonstrukcí vodovodních přípojek a souvislostí s probíhající investiční výstavbou. Tempo vlastní investiční výstavby oproti roku předchozímu se výrazným způsobem zpomalilo, přičemž pomalejší růst neměl negativní dopad na vlastní činnost společnosti.

Celkové pohledávky po lhůtě splatnosti se opět podařilo mírně snížit ovšem na straně druhé došlo k mírnému nárůstu pohledávek za vodné a stočné po lhůtě splatnosti. Finanční situace společnosti se výraznějším způsobem nezměnila.

Rok 2007 je možno hodnotit jako období, ve kterém pokračoval úspěšný vývoj společnosti započatý dosaženými hospodářskými výsledky již v roce 2006. V plném rozsahu se podařilo splnit základní ekonomické ukazatele při dalším výrazném rozvoji provozované infrastruktury. Přijatá cenová politika a efektivní vynakládání nezbytně nutných nákladů zabezpečily v plném rozsahu eliminaci jak růstu cen energií, tak i ostatních nákladových položek.

Dosažený hospodářský výsledek společnosti ve výši + 1 449 tis. Kč byl nejvíce ovlivněn vyšším růstem výnosů (+ 8,03 %) za současně realizovaných cílených opatření ke snižování nákladů, které za dané období vzrostly o 6,9% (viz.tab. 3.2.2). Vyšší růst výnosů byl zejména ovlivněn již výše uvedenou cenovou politikou, vyšším růstem vody fakturované, ale zejména výrazným nárůstem v oblasti odvádění a likvidace splaškových vod. V oblasti nákladů došlo k nejprudšímu růstu u el. energie + 27,7%, vyšším nákupem vody od Středomoravské vodárenské a.s. Olomouc + 22,4% a odpisy DHM + 7,9%. Tempo vlastní investiční výstavby oproti roku předchozímu se výrazným způsobem zpomalilo, přičemž pomalejší růst neměl negativní dopad na vlastní činnost společnosti.

Celkové pohledávky po lhůtě splatnosti se podařilo snížit, ovšem na straně druhé došlo k mírnému nárůstu pohledávek za vodné a stočné po lhůtě splatnosti. Finanční situace

společnosti se výraznějším způsobem nezměnila a nadále pokračoval trend předchozích let, který byl ve znamení zvyšování objemu disponibilních finančních prostředků.

Tab. 3.2.1 Ceny hlavních výrobních činností

Ukazatel	Měr.jed.	2003	2004	2005	2006	2007	Index 07/06	Index 07/03
Voda fakturovaná	Kč/m ³	17,16	17,16	18,44	19,49	19,51	1,001	1,137
V tom : domácnosti	Kč/m ³	17,15	17,15	18,42	19,49	19,51	1,001	1,138
ostatní	Kč/m ³	17,21	17,18	18,48	19,48	19,52	1,002	1,134
Voda odkanalizovaná	Kč/m ³	14,15	14,06	15,47	18,17	18,98	1,045	1,341
V tom : domácnosti	Kč/m ³	14,04	13,81	14,95	17,39	18,22	1,048	1,298
ostatní	Kč/m ³	14,48	14,47	16,15	19,22	20,32	1,057	1,403

[22]

Cena za m³ vody v celém období rostla v důsledku vnějších faktorů, které ovlivňují, jak výrobu vody, tak i její distribuci.

Z tabulky uvedené na další straně je patrné, že objem vody vyrobené od roku 2003 po současnost klesá, zatímco objem vody nakupované nepatrně roste, i když v roce 2005 na 2006 došlo k poklesu. Voda fakturovaná dosáhla svého maxima v roce 2007, během období rostl objem fakturované vody, ale i klesal. Od roku 2003 došlo k navýšení objemu odkanalizované vody, následně k ustálení a v roce 2007 opět k prudkému navýšení. Voda čištěná na ČOV pravidelně rostla, ale v roce 2007 došlo k poklesu. Hospodářský výsledek prokazoval velmi proměnlivé hodnoty. V roce 2003 měl kladnou hodnotu, v roce 2004 a 2005 zápornou a od roku 2006 opět kladnou, která se následující rok ještě zvýšila a v tomhle trendu by měla pokračovat i v dalších letech. Okolnosti, které ovlivnily hospodářský výsledek - jak kladně, tak i záporně, jsou popsány v hospodaření společnosti. V oblasti investice se stal vrcholem rok 2005, v následujících letech investice klesají a s tímto vývojem počítá firma i do dalších let. Jak zásoby, tak i počet zaměstnanců je v celém období takřka neměnný a vykazuje jen nepatrné odchylky mezi jednotlivými roky.

Tab. 3.2.2 Přehled základních ukazatelů hospodaření

Ukazatel	měr.jed.	2003	2004	2005	2006	2007	Index 04/03	Index 05/04	Index 06/05	Index 07/06
<i>Voda vyrobená</i>	tis.m ³	1174	1 014	1 003	1 039	983	0,864	0,989	1,036	0,946
<i>Voda nakoupená</i>	tis.m ³	152	158	186	173	207	1,039	1,177	0,93	1,196
<i>Voda fakturovaná</i>	tis.m ³	820	850	810	814	868	1,037	0,953	1,005	1,066
<i>v tom :</i>	tis.m ³									
<i>domácnosti</i>	tis.m ³	601	576	548	548	615	0,958	0,951	1	1,122
<i>ostatní</i>	tis.m ³	219	274	262	266	253	1,251	0,956	1,015	0,951
<i>Voda odkanalizovaná</i>	tis.m ³	744	805	792	777	922	1,082	0,984	0,981	1,187
<i>v tom :</i>	tis.m ³									
<i>domácnosti</i>	tis.m ³	564	498	451	451	588	0,883	0,906	1	1,304
<i>ostatní</i>	tis.m ³	180	307	341	326	334	1,706	1,111	0,956	1,025
<i>Voda čištěná</i>	tis.m ³	1410	1 453	1 500	1 646	1 409	1,03	1,032	1,097	0,856
<i>Výnosy</i>	tis.Kč	28236	29 759	29 872	33 796	36 511	1,054	1,004	1,131	1,08
<i>Náklady</i>	tis.Kč	26588	31 816	32 404	32 797	35 062	1,197	1,018	1,012	1,069
<i>Hospodářský výsledek</i>	tis.Kč	1648	-2 057	-2 532	999	1 449	-1,248	1,231	-0,395	1,45
<i>Investice</i>	tis.Kč	8159	4 728	10 658	6 772	3 148	0,579	2,254	0,635	0,465
<i>Zásoby</i>	tis.Kč	675	696	683	697	681	1,031	0,981	1,02	0,977
<i>Ø evid.počet zaměst.</i>	osoby	44	44	45	45	45	1	1,023	1	1

Zpracováno autorem dle interních materiálů firmy [22].

Tab. 3.2.3 Pohledávky za odběrateli

Ukazatel	měr.jed.	2003	2004	2005	2006	2007	Index 07/06	Index 07/03
<i>Pohledávky celkem</i>	tis.Kč	7690	8206	8787	9205	11307	1,228	1,470
<i>z toho: po lhůtě splatnosti</i>	tis.Kč	689	662	543	641	560	0,874	0,813
<i>z toho: za vodné a stočné</i>	tis.Kč	444	294	320	382	467	1,223	1,052
<i>podíl pohl.po lhůtě splat. na pohledávkách celkem</i>	%	10,31	9,27	7,32	9	5,49		

[22]

Tab. 3.2.4 Pohledávky po lhůtě splatnosti za vodné

Ukazatel	měr.jed.	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Celkem</i>	tis.Kč	444	294	320	382	467
<i>Z toho : nad 30 dnů</i>	tis.Kč	210	65	69	13	115
<i>nad 60 dnů</i>	tis.Kč	185	22	31	0	19
<i>nad 90 dnů</i>	tis.Kč	152	36	20	43	89
<i>nad 180 dnů</i>	tis.Kč	123	39	11	51	51
<i>nad 365 dnů</i>	tis.Kč	110	107	109	102	128

[22]

3.3 Mzdový vývoj

Mzdový vývoj roku 2003 lze hodnotit jako poměrně vyvážený a z pohledu posledního období dvou let vykazuje nárůst průměrné mzdy hodnotou + 5,26 %. Z dosažené průměrné výše mzdy činí základní tarifní mzda cca 50 % , pobídkové složky mzdy přibližně 35 % a zbývajících 15 % tvoří náhrady mezd a příplatky. Rovněž se v hodnoceném období podařilo udržet příznivý vývoj podílu mezi mzdovými náklady a celkovými výnosy.

V roce 2004 byl mzdový vývoj také poměrně vyvážený. Dosažená průměrná mzda se zvýšila oproti dosažené skutečnosti předchozího roku o 7,5%.

Podíl mzdových nákladů na výnosech vykazuje vyšší růst mzdových nákladů oproti výnosům, což je způsobeno vyšší progresivitou růstu průměrné mzdy oproti výnosům. Mzdový vývoj podléhal po celé období přísné regulaci a proto hodnota průměrné mzdy zaznamenala jen nepatrný nárůst (1,5%).

Mzdový vývoj vzhledem k přísné regulaci v roce 2005 a 2006 zaznamenal progresivnější růst proto hodnota průměrné mzdy zaznamenala vyšší nárůst (6,6 %), v roce 2007 (7,6 %). Výraznějším způsobem se také podařilo zlepšit podíl mzdových nákladů na výnosech. Z dosažené výše průměrné mzdy ve všech letech činil podíl základní tarifní mzdy méně jak 50%, pobídková složky mzdy přibližně 29% a zbývajících 21% tvoří náhrady mezd a příplatky a odměny, což je stejné jako v roce 2004.

V roce 2007 se podařilo udržet a mírně zlepšit podíl mzdových nákladů na výnosech. Průměrné mzda zaznamenala obdobný nárůst jako v předchozím období. Podíl základní tarifní mzdy činí cca 55%, pobídková složky mzdy přibližně 23% a zbývajících 22% tvoří náhrady mezd a příplatky a odměny.

V budoucích pěti letech se předpokládá, že růst průměrných mezd bude stejný jako v předešlých letech a to mezi 5 – 7 % a i růst mzdových nákladů poroste přirozeným tempem bez jakýchkoliv výkyvů.

V příloze je uvedena orientační skladba mzdových nákladů za minulé období.

Tab. 3.3.1

Ukazatel / Rok	2003	2004	2005
Výnosy	28 236	29 759	29 872
Mzdové náklady	7 271	8 180	8 473
Podíl Mzd. nákl. / výnosy	25,75	27,48	28,36

[21]

Podíl mzdových nákladů na výnosech nepatrně rostl ve sledovaném období.

Tab. 3.3.2

Ukazatel / Rok	2005	2006	2007
Výnosy	29 872	33 796	36 511
Mzdové náklady	8 473	9 010	9 474
Podíl Mzd.nákl. / výnosy	28,36	26,66	25,95

[22]

V roce 2005 dosáhl podíl mzdových nákladů na výnosech maxima za minulá léta a od toho začal klesat.

3.4 Zásobování pitnou vodou

Vodohospodářská společnost SITKA, s.r.o. provozovala tyto skupinové vodovody v letech 2003, 2004, 2005, 2006 a 2007:

- Skupinový vodovod Šternberk, který zásobuje pitnou vodou město Šternberk a jeho místní část Krákořice
- Skupinový vodovod Mladějovice, který zásobuje pitnou vodou obce Mladějovice, Řídeč a Komárov.
- Pro obec Štěpánov, Liboš a Moravská Huzová je pitná voda nakupována od Středomoravské vodárenské společnosti Olomouc a.s.
- Rovněž zásobování obce Újezd je zabezpečováno nákupem vody od SMV, a.s. Olomouc až od roku 2004
- Skupinový vodovod pro obce Babice a Lužice
- Zabezpečuje zásobování pitnou vodou obcí Dálov a Chabičov, Domašov u Šternberka a Hlásnice, které mají vlastní zdroje na území obce, resp. místních částí.
- Od 1.7.2007 byl navíc zahájen nákup vody od SMV Olomouc pro obec Paseka

Ve všech zkoumaných letech byla kvalita pitné vody dodávané do vodovodní sítě vyhodnocována v souladu s platnými předpisy o provádění a četnosti rozborů pitné vody zejména s vyhláškou ministerstva zdravotnictví č.376/2000 Sb [17], č. 428/2001 Sb [18] a od

roku 2004 i podle zákona 252/2004 Sb [16]. Problémy v kvalitě pitné vody způsobuje zejména:

- Vyšší obsah agresivního CO_2 v nakupované vodě od Středomoravské vodárenské společnosti Olomouc a.s. pro oblast Štěpánova a okolí a dále okrajové části Šternberka směrem na Olomouc.
- Občasný výskyt bakteriálních prvků (koliformní bakterie, Escheria coli, Enterokoky apod.)
- Nízký obsah hořčíku v dodávané surové vodě

Poruchy na vodovodním potrubí, pokud se projeví na povrchu terénu, byly opravovány ve velmi krátkém časovém úseku. Skryté poruchy, které výrazným způsobem převažují a poruchy v zimním období, se velmi obtížně vyhledávají a tím je jejich odstraňování časově i nákladově náročnější.

Řešení ztrát vody ve vodovodní síti v roce 2003 bylo výrazným negativním způsobem ovlivněno klimatickými podmínkami. Nezvykle vysoké teploty měly za následek značné snížení hladiny spodní vody, čímž byly vyvolány změny v zemním podloží ve kterém je vodovodní potrubí uloženo. Vyskytující se poruchy jsou v převážné míře způsobovány velkým stářím jak povrchu vodovodní sítě, tak i přípojek.

Vyhodnocené rozborů v roce 2004 prokazují trvale standardní hodnotu kvality dodávané pitné vody. Dosahování stanovených parametrů dodávané vody odběratelům bylo jednou z priorit v činnosti společnosti v roce 2004 a to zejména se zřetelem na neustále přísnější legislativní opatření. Ne vždy činěná opatření se setkávala s pochopením odběratelů. Je nutné si však uvědomit, že četnost a rozsah laboratorních rozborů nutí společnost k provádění opatření k eliminaci možných vzniků situací, byť i lokálního charakteru, které by mohly závažnějším způsobem ohrozit lidské zdraví.

Řešení ztrát vody ve vodovodní síti bylo jednou z výrazných priorit při provozování vodovodních sítí. Pomocí technického zařízení ať již vlastního nebo externího se podařilo snížit ztráty na vodovodní síti a dosáhnout její úrovně pod hranici 30%. K tomuto snížení došlo také i zásluhou operativního odstraňování zjištěných úniků. Stav vodovodní sítě, zejména z pohledu jejího stáří a v minulosti používaných materiálů vyžaduje zahájit ve velmi krátkém období zásadní obměnu zásobovacích řadů zejména ve městě Šternberk. Z pohledu životnosti používaných materiálů lze vyvodit závěr, že společnost by měla každoročně opravovat

přibližně 2 000m těchto vodovodních sítí. Jedná se však o záležitost mnohdy technicky dost složitou a ekonomicky vždy velmi náročnou. Proto bude nutné v dalším období velmi pečlivě zvažovat, zda oprava bude prováděna klasickou formou, tj. výměnou stávajícího potrubí, nebo jinou metodou a to např. samonosnou vystýlkou apod. Koncem roku došlo k havárii čerpacího systému na nejvydatnějším zdroji pro město Šternberk a to na Horní Huťi. Systém zásobování obyvatelstva vodou narušen nebyl, čerpání bylo po krátké době obnoveno, byť v provizorním režimu, ale tato událost znovu podtrhla nutnost věnovat daleko větší pozornost opravám, případně výměnám stávajícího zařízení.

V letních měsících bylo provedeno oplocení u vodního zdroje Chabičov. Na základě všech získaných zkušeností bude muset společnost výrazným způsobem v nejbližších třech až pěti letech omezit směřování finančních prostředků do oblasti nových investic a dostupné prostředky jednoznačně směřovat do obnovy technické úrovně čerpání a rozvodů vody. Problematika budování nové infrastruktury musí v následujícím období přejít zcela jednoznačně na vlastníky.

Ve sledovaném roce 2005 byla zvýšena výroba surové vody včetně nákupu oproti minulému období cca o 17 tis. m³, což bylo ovlivněno zejména vyšším nákupem vody od SMV Olomouc. Naproti tomu došlo k poklesu vody fakturované a to přibližně o 40 tis. m³. Podstatný úbytek byl zaznamenán ve městě Šternberku, které se na tomto poklesu podílí zhruba 75-ti %. Rozhodujícím faktorem zde byla pokračující snaha domácností o další úspory nákladů v oblasti spotřeby energií v závislosti na jejich cenovém růstu.

Řešení ztrát vody ve vodovodní síti bylo i nadále jednou z výrazných priorit při provozování vodovodních sítí. Používáním převážně vlastního technického zařízení se podařilo udržet ztráty na vodovodní síti cca v úrovni 30 – 32%. Podle charakteru vzniklých poruch se společnost dostala do situace, kdy se nám za předchozí období podařilo odstranit výraznější problematická místa. Další snižování ztrát musí směřovat již do oblastí tzv. skrytých ztrát, vyhledávání ztrát, kdy únik vody směřuje do podzemních částí, a ztrát plynoucích z minimálního narušení vodovodní sítě. Tyto poruchy již není možné lokalizovat danou technikou a bude nutné výhledově pořídit techniku s vyšší citlivostí lokalizace místa poruchy.

V roce 2006 došlo ke zvýšení výroby surové vody včetně nákupu oproti minulému období cca o 23 tis. m³, což bylo ovlivněno zejména vyšší vlastní výrobou surové vody při současném poklesu objemu vody nakupované od SMV Olomouc a to cca o 13,5 tis m³.

V souvislosti se zvýšením výroby surové vody došlo i ke zvýšení objemu vody fakturované v objemu vyšším cca o 4 tis. m³.

Snížování ztrát vody ve vodovodní síti bylo uplatňováno stejně jako v předešlých letech.

V roce 2007 došlo ke snížení vlastní výroby surové vody oproti minulému období cca o 56 tis. m³, což bylo ovlivněno výraznějším snížením ztrát na vodovodní síti. Vyšší objem vody nakupované od SMV Olomouc, a to cca o 34 tis. m³, byl ovlivněn jednak zahájením provozování vodovodní sítě v obci Paseka od 01.07.2007 a dále růstem spotřeby vody v obci Štěpánov. I přes výrazné snížení vlastní výroby surové vody došlo ke zvýšení objemu vody fakturované cca o 54 tis. m³.

Snížování ztrát vody ve vodovodní síti bylo i nadále jednou z výrazných priorit při provozování vodovodních sítí. Používáním převážně vlastního technického zařízení se podařilo udržet ztráty na vodovodní síti cca v úrovni do 30 %, což lze hodnotit jako výrazný úspěch.

Vývoj spotřeby vody

Spotřeba vody v České republice má od roku 1989 klesající tendenci. V roce 2004 byla potřeba vody 211 litrů na 1 osobu na 1 den, což představuje pokles o 47,4 % oproti roku 1989, kdy specifická potřeba vody vyrobené byla 401 litr na 1 osobu za 1 den. Specifická potřeba vody v domácnostech v roce 2004 byla 102 litry na 1 osobu za 1 den [19]. V obcích, které zásobuje společnost Sitka s.r.o., je spotřeba vody značně odlišná, v některých obcích je výrazně nižší, jinde srovnatelná a někde je i větší než průměr v České republice.

Češi začali šetřit vodou: za posledních 20 let klesla denní spotřeba na osobu ze 150 litrů na necelých 100 litrů. Podobně je tomu tak i v Polsku či na Slovensku, v západní Evropě je ale spotřeba vyšší. Domácnosti používají úspornější spotřebiče, navíc se stále méně voda z vodovodu pije. Ke snížení spotřeby přispělo také skokové zdražení vody v 90. letech. Přesto je prý česká voda stále asi za poloviční cenu oproti okolním zemím. I přes úspory mají Češi stále co dohánět. Ročně přijde nazmar zhruba pětina pitné vody, třeba tím, že unikne cestou ke spotřebitelům ve vodovodním potrubí. Ještě před dvaceti lety úniky tvořily asi 30 procent. Staré sítě se od revoluce postupně opravují a ztráty někde klesly už na 13 procent. Stará síť je stále ještě především ve velkých městech [20]. Ve Šternberku mají ztráty okolo 30%.

V příloze je uveden vývoj spotřeby vody za posledních 5 let u obcí, které společnost Sitka s.r.o. zásobuje.

Tab. 3.4.1 Vodovody – vybrané technicko provozní údaje

Ukazatel	měr. jedm.	2003	2004	2005	Index 05/04
Počet obyvatel zásobovaných vodou	počet	17 843	19 505	18 544	0,951
Počet obcí zásobovaných vodou	počet	9	11	11	1,000
Počet vodovodů	počet	4	10	10	1,000
Délka vodovodní sítě	km	128	129	140	1,085
Počet vodovodních přípojek	počet	3 671	3 821	4 023	1,053
Délka vodovodních přípojek	km	33	33	35	1,061
Počet osazených vodoměrů	počet	3 606	3 753	3 952	1,053
Počet vodojemů	počet	11	12	12	1,000
Voda vyrobená celkem	tis.m ³	1 326	1 172	1 189	1,015
Voda fakturovaná	tis.m ³	820	850	810	0,953
Z toho fakturovaná domácnostem	tis.m ³	607	576	548	0,951

[21]

Ukazatel	měr. jedm.	2005	2006	2007	Index 07/06
Počet obyvatel zásobovaných vodou	počet	18 544	18 941	19 748	1,043
Počet obcí zásobovaných vodou	počet	11	11	12	1,091
Počet vodovodů	počet	10	10	11	1,100
Délka vodovodní sítě	km	140	140	150	1,071
Počet vodovodních přípojek	počet	4 023	4 147	4 519	1,090
Délka vodovodních přípojek	km	35	36	39	1,083
Počet osazených vodoměrů	počet	3 952	4 076	4 379	1,074
Počet vodojemů	počet	12	12	13	1,083
Voda vyrobená celkem	tis.m ³	1 189	1 212	1 190	0,982
Voda fakturovaná	tis.m ³	810	814	868	1,066
Z toho fakturovaná domácnostem	tis.m ³	548	548	615	1,122
Ztráty	%	31,88	31,85	27,06	0,850

[22]

3.5 Odvádění a čištění odpadních vod

Vodohospodářská společnost SITKA, s.r.o. provozovala v letech 2003, 2004, 2005, 2006 a 2007 stokovou síť ve městě Šternberku ukončenou čistírnou odpadních vod, dále ČOV v obci Dlouhá Loučka, ČOV v obci Šumvald a tlakovou kanalizaci a ČOV v obci Újezd od

srpna 2003. Od října 2004 byl zahájen provoz ČOV v Mladějovicích na kterou je napojen kanalizační systém Mladějovice, Komárov a Řídeč. Od roku 2005 až doposud provozuje také ČOV Plinkout. V plném rozsahu byl prováděn odběr vzorků odpadních vod ze všech evidovaných výústí s výsledky, které nebyly v rozporu se stanovenými hodnotami.

Kanalizace ve Šternberku, která není dosud dobudována v plném rozsahu, se dále rozšířila v roce 2003 vybudováním kanalizační stoky v ulici Kosinova a části ulice Lidická. Čistírna odpadních vod Šternberk dosahovala vysokého efektu čištění, pracovala spolehlivě a povolené limity znečištění vypouštěných odpadních vod nebyly překročeny. S ohledem na další legislativní úpravy, zejména v oblasti stanovených limitů vypouštěných odpadních vod, bude nutno v nejbližším období řešit technická a technologická opatření, která by měla za cíl dosažení požadovaných parametrů.

Provoz ČOV Šternberk v roce 2004 a dosahované výsledky v oblasti dodržování stanovených limitů znečištění vypouštěných odpadních vod se staly předmětem kontroly orgánů ČIŽP. Závěry z této kontroly vyústily v jedno zásadní opatření jednoznačně směřující k realizaci rekonstrukce tohoto zařízení. Žadatelem o poskytnutí finanční dotace a také investorem bylo Město Šternberk. V souvislosti s ekonomicky náročnou realizací úpravy ČOV bylo nutné posoudit její případný dopad na výši stočného ve městě Šternberk.

S ohledem na přijetí dalších rozvojových plánů Města Šternberk bylo nutné v úzké spolupráci zahájit v dalším roce práce na modelu kanalizace ve městě Šternberk za účelem zvýšení efektivity a optimalizace nákladů v prováděných rekonstrukcích případně nové výstavbě kanalizační sítě. Provozem kanalizační sítě bylo zajištěno nepřetržité odvádění odpadních vod. Dešťové odlehčovací výusti byly pravidelně kontrolovány, aby nedocházelo k přepadu nečištěných odpadních vod do toku. Pracovníci kanalizace prováděli zejména likvidaci havárií kanalizační sítě menšího rozsahu, údržbu sítě a služby obyvatelstvu, jako např. vývoz žump a čištění domovní kanalizace. V plném rozsahu byla také prováděna údržba a čištění dešťových vpustí. Monitoring kanalizační sítě ve středu města, zahájený ve druhém pololetí roku, poskytl velmi cenné informace o stavu kanalizace. Zjištěné skutečnosti budou zásadním způsobem rozhodovat o dalším postupu při obnově kanalizační sítě. V této činnosti se bude pokračovat i v dalším období.

V závěru roku 2005 byl zahájen zkušební provoz na ČOV Plinkout. Provoz ČOV Šternberk probíhal v podmínkách přípravy na rekonstrukci, která by měla přinést zásadní

zlepšení kvality vypouštěných vod. I přes zřejmý technický a technologický handicap této ČOV se v plném rozsahu podařilo zabezpečit hodnoty vypouštěné vody odpovídající platným zákonům a vyhláškám, což v praxi znamená nezatížení provozu poplatkovou povinností.

Totéž se podařilo zajistit i na zbývajících provozovaných ČOV i když je nutno dodat že z větší části se jedná o nová technologická zařízení, která byla realizovaná již na plnění přísnějších parametrů z hlediska kvality vypouštěných vod.

Zásadním problémem na těchto zařízeních se však jeví funkce kalové koncovky, resp. následná likvidace kalů. Záchytná zařízení kontejnerového typu jsou poměrně brzo naplňována a zejména v chladných měsících podzimu a zimy by bylo vhodné tuto kalovou vodu převést k likvidaci na centrální čistírnu. Nejvhodnějším způsobem se jeví výhledové pořízení univerzálního kontejnerového vozidla, pomocí kterého by tato činnost byla zabezpečována včetně dalšího možného využití (např. havarijní zásobování pitnou vodou, převozy sypkých materiálů atd.)

Ke zlepšení stavu kanalizační sítě, zejména ve Šternberku, výrazným způsobem přispěla realizace akce „Proměny v čase – čas proměn“, v rámci které byla zcela rekonstruována kanalizační síť včetně přípojek na Hlavním náměstí, Horním náměstí a ul. Radniční. Vlastní investiční akcí byla rekonstrukce části kanalizace na ul. Bezručova včetně přípojek a rekonstrukce kanalizačních přípojek na části ul. ČSA. Dále byla vybudována nová kanalizační stoka včetně přípojek na části ul. Lidická.

Ke konci roku 2006 byl zahájen zkušební provoz na nově vybudované ČOV Štěpánov a nově vybudovaném systému tlakové kanalizace. Provoz ČOV Šternberk nadále probíhal v podmínkách přípravy na rekonstrukci, která by měla přinést zásadní zlepšení kvality vypouštěných vod. Provoz ostatních čističek probíhal nadále za nezměněných podmínek.

V jarních měsících roku 2007 byla dokončena investiční akce – vybudování kanalizace včetně přípojek na ul. Lidická. Provedením této akce se výrazným způsobem zlepšilo životní prostředí obyvatel této části města a zejména byly odstraněny dlouhotrvající problémy s odtokem splaškových vod. V průběhu 2.pololetí byla zahájena výstavba kanalizační sítě v části Lhota ve Šternberku a dále realizace III.A etapy kanalizace Rýmařovský kopec. Obě tyto akce realizačně zabezpečuje Město Šternberk. Rovněž byla dokončena dokumentace pro územní řízení výstavby kanalizace v aglomeraci Šternberk, s jejíž realizací se počítá začátkem roku 2008.

V průběhu 1.pololetí roku 2007 došlo k napojení tlakové kanalizace v obci Liboš na ČOV ve Štěpánově. Od července bylo zahájeno provozování gravitační kanalizace v obci Paseka včetně ČOV. Projekčně byla připravena rekonstrukce části kanalizační stoky v ul. Křížkovského.

Údržba a čištění dešťových vpustí byla prováděna v rozsahu dohodnutém s pracovníky města Šternberk. Čištění jímek, vývozy a likvidace havarijních stavů na kanalizačních přípojkách bylo prováděno v termínech dohodnutých s jednotlivými odběrateli. V průběhu 2.pololetí byla na základě zjištění špatného technického stavu provedena rekonstrukce kanalizační stoky v ul. Vinohradská. Ukončena byla také vodohospodářská investice města Šternberk a to výstavba kanalizační stoky v oblasti ul. Tolstého včetně několika okolních ulic a část kanalizace ul. Opavská (start Ecce Homo).

Tab. 3.5.1 Kanalizace – vybrané technicko provozní údaje

Ukazatel	měr.jedn.	2003	2004	2005	2006	2007	Index 07/06
Počet obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	počet	11453	14148	14045	14251	19588	1,375
Z toho s čistírnami odpadních vod	počet	11453	14148	14045	14251	19588	1,375
Počet čistíren odpadních vod	počet	4	5	5	5	8	1,6
Z toho mech. biologické čistírny	počet	4	5	5	5	8	1,6
Kapacita čistíren odpadních vod	m ³ /den	9186	9344	9344	9344	10340	1,107
Délka stokové sítě (bez přípojek)	km	45	54	63	63	88,6	1,406
Počet kanalizačních přípojek	počet	1938	2283	2460	2519	3641	1,445
Délka kanalizačních přípojek	km	13	15	16	16	23,7	1,481
Množství fakturovaných odpad.vod vypouštěných do veř. kan.	tis.m ³	744	805	792	777	922	1,187
Množství čištěných odpadních vod	tis.m ³	1410	1453	1500	1646	1823	1,108

Úplaty za vypouštění odp.vod do vodních toků	tis. Kč	137	133	131	165	141	0,855
Kaly produkované v ČOV	t/rok	628	349	251	541	397	0,734

[22]

3.6 Finanční analýza

Na základě rozvahy a výkazu zisku a ztrát za roky 2003, 2004, 2005, 2006 a 2007, které jsem dostal k nahlédnutí od firmy Sitka, jsem vyčíslil některé ukazatele z finanční analýzy. Jednotlivé výpočty jsou uvedeny v příloze a zde nyní uvádím pouze jejich výsledky. Firma si ovšem nepřála, abych konkrétní výkazy uvedl v příloze.

3.6.1 Ukazatele aktivity

Obrat pohledávek				
2003	2004	2005	2006	2007
3,64	3,51	3,38	3,66	3,2

[3.6.1.1]

Tento ukazatel nám říká, že se přeměnění pohledávky v ostatní formy oběžného majetku až po prodej asi 3 – 4krát za posledních pět zkoumaných let. Trend je proměnlivý, v prvních třech letech dochází k poklesu, v roce 2006 k růstu a v roce 2007 opět k poklesu obratu pohledávek.

Doba obratu pohledávek				
2003	2004	2005	2006	2007
100,35	103,92	108,07	99,85	114,22

[3.6.1.2]

Jelikož doba obratu pohledávek je ukazatel, který indikuje průměrný počet dní, po které jsou naši odběratelé našimi dlužníky, dochází k postupnému zhoršování situace po celé období. Výjimkou je rok 2006, kdy nastalo nepatrné zlepšení oproti roku 2005. Pro podnik

jsou vysoké hodnoty ukazatele negativní, protože ve fakturách má firma uložené peníze, které nemůže dále použít k financování své činnosti.

3.6.2 Ukazatele likvidity

Běžná likvidita				
2003	2004	2005	2006	2007
2,49	2,39	4,55	3,12	4,44

[3.6.2.1]

Hodnota ukazatelů se pohybuje zhruba v rozmezí 2,5 – 4,5 za zkoumané roky. Firma je schopna uspokojit své věřitele, protože kdyby přeměnila veškerá svá oběžná aktiva na peníze, byla by schopna uhradit zhruba 2,5 – 4,5krát své závazky. U tohoto ukazatele je postačující hodnota vyšší jak 1,5 [6], což firma splňuje. Můžeme tedy hodnoty běžné likvidity za zkoumané období hodnotit jako příznivé.

Pohotovná likvidita				
2003	2004	2005	2006	2007
2,3	2,2	4,27	2,93	4,23

[3.6.2.2]

Ukazatel nám naznačuje, že Sitka je schopna splatit své závazky, aniž by musela prodávat své zásoby. V tomto případě by byla schopna asi 2 - 4krát uhradit své závazky. Pro zachování likvidity by neměla hodnota klesnout pod 1 [6]. Dochází k výkyvům této hodnoty, je proto nutné udržet stávající pozitivní vývoj ukazatele pro další léta.

3.6.3 Ukazatele zadluženosti

Celková zadluženost				
2003	2004	2005	2006	2007
4,13%	3,99%	3,71%	2,73%	2,43%

[3.6.3.1]

Z výsledků plyne, že Sitka nepoužívá velké množství cizího kapitálu, tudíž se tento kapitál na krytí aktiv podílí v roce 2003 zhruba 4% a postupně klesá až k necelým 2,5% v roce 2007. Dále nám taky ukazuje, že 1Kč aktiv připadá na necelých 0,04 – 0,025 Kč

cizího kapitálu. V následujících letech se dá očekávat, že tento ukazatel bude pomalu klesat, protože k hospodaření společnosti není zapotřebí cizího kapitálu a společnost je schopna financovat provoz ze svých zdrojů, z čehož plyne, že hodnoty tohoto ukazatele naměřené v minulých pěti letech jsou pro firmu velmi příznivé a příznivý vývoj by měly mít i v budoucnu.

Zadluženost				
2003	2004	2005	2006	2007
95,86%	95,96%	96,22%	97,24%	97,50%

[3.6.3.2]

Ukazatel nám naznačuje, že 95,8 – 97,5% aktiv je financováno z vlastního kapitálu. Pro podnik jsou hodnoty ukazatele zadluženosti velmi pozitivní, protože mu stačí k zajištění svých hlavních činností pouze vlastní kapitál, z čehož plyne, že není závislý na zdrojích cizích. V následujících letech se dá očekávat nepatrně rostoucí hodnota tohoto ukazatele.

3.7 Analýza předpokládaného rozvoje společnosti v letech 2008 – 2012

Předpokládaný rozvoj společnosti jsem vytvářel na základě údajů, kterými společnost disponuje a se kterými počítá do budoucna v horizontu 5 let. Všechny aspekty vycházejí v souladu s očekávaným ziskem či ztrátou a cenou vody ve všech formách. Do forem spadá voda vyrobená, fakturovaná a odkanalizovaná. Vynaložení značného úsilí bude vyžadovat jednak realizace projektu dokončení kanalizace aglomerace Šternberk a také přechod na intenzivnější opravy a obnovu vodohospodářské infrastruktury počínaje rokem 2010 a dále. Z tohoto pohledu je nutná úprava organizačního systému řízení včetně úprav počtu pracovníků a jejich pracovní náplně.

Relativně jednodušší je situace v oblasti čerpání a rozvodu vody. Při zachování současného rozsahu vodovodní sítě a obsluhovaných zařízení, případně pokud vezmeme v úvahu možnost provozování vodovodu v Dlouhé Loučce, je zřejmé, že bude potřebné učinit nějaká personální opatření. Podle mého úsudku by bylo nejvýhodnější rozšířit počet pracovníků od roku 2008 o jednoho montéra - provozního elektrikáře.

V oblasti provozu ČOV a kanalizací bude nutno realizovat náročnější změny, které jednak vyplynou z modernizace ČOV Šternberk a také z výrazného zvýšení rozsahu

kanalizační síť, a to jak objemově, tak i prostorově. Při realizaci změn bude nutno vzít v úvahu i tu skutečnost, že současné středisko Technicko komunálních služeb (dále TKS) pozbude de facto svého významu. Proto s přihlédnutím k výše uvedeným skutečnostem a po konzultacích s představiteli společnosti bych uvažoval s tímto řešením :

1) S ohledem na zřízení provozní laboratoře na modernizované ČOV Šternberk zvýšit počet pracovníků o 1 provozního chemika s rozšířenou pracovní náplní, a to o zpracovávání výkazů, statistik apod. Zapojení tohoto pracovníka by bylo nejvhodnější realizovat od roku 2009, kdy bude zřízena provozní laboratoř.

2) V roce 2010 zrušit funkci mistra TKS a nahradit ji zřízením funkce mistr kanalizace s tím, že tato funkce bude podřízena vedoucímu ČOV, kterému bude podřízeno středisko kanalizace.

3) Dále po dokončení modernizace ČOV, a na to navazující změnu řídicího systému, provést v letech 2009, případně 2010, přesun 1 až 2 pracovníků z provozu ČOV na středisko kanalizace.

4) A v poslední řadě v roce 2008 realizovat přesun jednoho místa ze střediska TKS na středisko ČOV v profesi elektrikář k posílení pohotovosti údržby systému tlakové kanalizace .

S ohledem na výše uvedené skutečnosti je možno z provozního pohledu konstatovat, že je již rozsah provozování vodohospodářské infrastruktury uzavřen a pro období 2008 – 2012 se nepředpokládá jakékoliv rozšiřování. Nevyjasněnou doposud zůstává otázka provozování ČOV Šumvald ve spojitosti s výstavbou nové kanalizace v této obci. S ohledem na vysokou dopravní vzdálenost se jeví jako reálné řešení ukončení provozování této ČOV k datu zahájení provozu nově budované kanalizace.

V souvislosti se záměry v provozní a personální oblasti je možné konstatovat, že ekonomický růst hospodářských výsledků společnosti nebude řešen extenzivní formou. Žádoucí, tedy kladné hospodaření společnosti, bude výhradně řešeno řízenou cenovou regulací. Další vývoj cen vodného a stočného se bude odvíjet od růstu objektivních společenských nákladů, zejména energií všeho druhu, pohonných hmot, cen materiálů apod. V tomto duchu je i zpracován níže uvedený vývoj nákladů a výnosů pro období 2008 – 2012. I přes určitý nástin uvedený u příslušné tabulky je nutno reagovat na výrazné výkyvy s možnou změnou režimu cenových úprav. Ekonomika společnosti bude také samozřejmě ovlivněna výší úvěru, pomocí kterého bude řešeno financování výstavby nové kanalizace.

Výstavbou nové kanalizace a zvýšením počtu odběratelů (plátců stočného) dojde zhruba ke 3,5 – 4% růstu výnosů v roce 2011 a následujících.

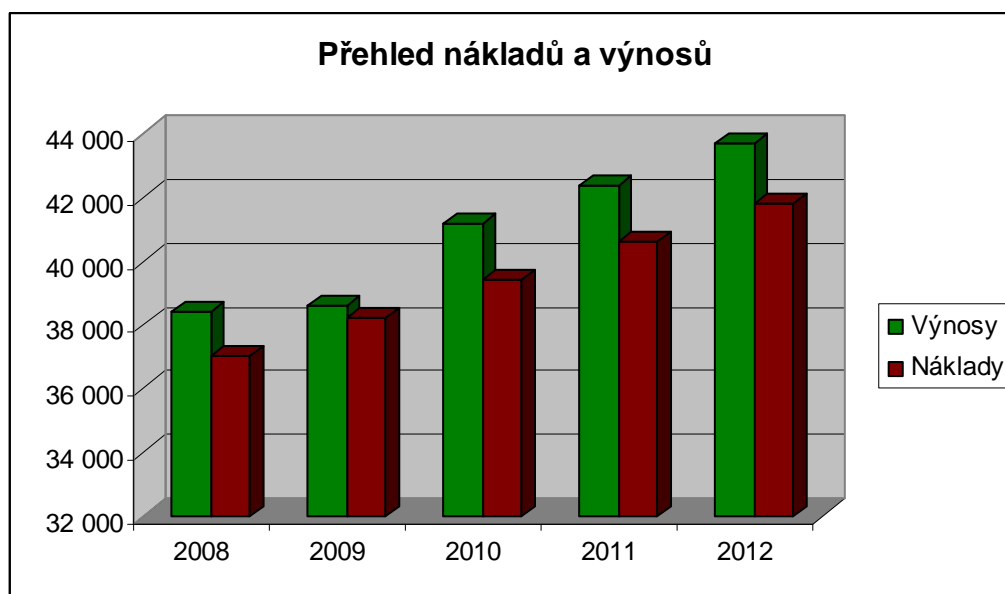
Vývoj nákladů v uvedeném období je uvažován ve výši cca 3% s tím, že už rok 2007 byl ovlivněn náběhem provozu ČOV ve Štěpánově a Pasece a rok 2008 jednak vyrovnáním nákladů na provoz ČOV Paseka a dále nárůstem počtu pracovníků.

Výnosy budou závislé výhradně na realizaci cenové strategie, která by měla minimálně kopírovat index růstu nákladů tak, aby byl každoročně zajišťován kladný hospodářský výsledek. Znamená to tedy, že při zachování dvouletého cyklu cenových úprav musí tyto činit minimálně 6%. Výnosy v letech 2010 a 2011 budou navíc ovlivněny zvýšenými tržbami od odběratelů, kteří začnou hradit stočné díky realizaci projektu dokončení kanalizace aglomerace Šternberk ve výši cca 1,5 mil. Kč.

Tab. 3.7.1

	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy	38 429	38 600	41 200	42 400	43 700
Náklady	37 000	38 200	39 400	40 600	41 800

Graf 3.7.1

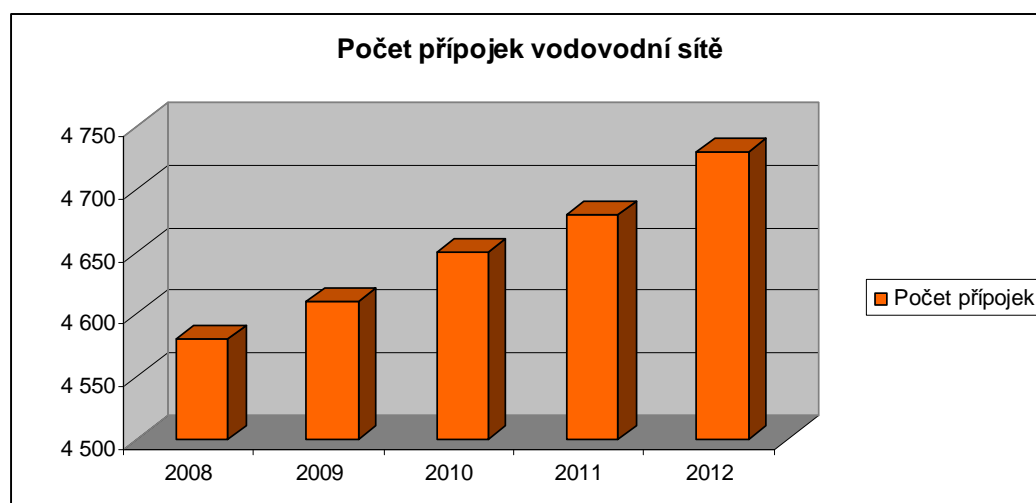
Rozsah provozování vodovodní sítě byl už v roce 2007 ovlivněn převzetím vodovodu v obci Paseka. Totéž platí pro hledisko počtu provozovaných vodovodních přípojek. Z pohledu dalšího období dojde v roce 2008 k výstavbě vodovodního přívaděče Krákořice -

Řídeč o délce cca 1 km. Žádná další výraznější investice se v oblasti rozšíření vodovodní sítě neuvažuje. Předpokládané navýšení přípojek podle očekávaných potřeb zákazníků je uvedeno níže, stejně jako délka provozované vodovodní sítě, která se v budoucích 5 letech nezmění.

Tab. 3.7.2

	2008	2009	2010	2011	2012
Délka vod.sítě	151	151	151	151	151
Počet přípojek	4 580	4 610	4 650	4 680	4 730

Graf 3.7.2

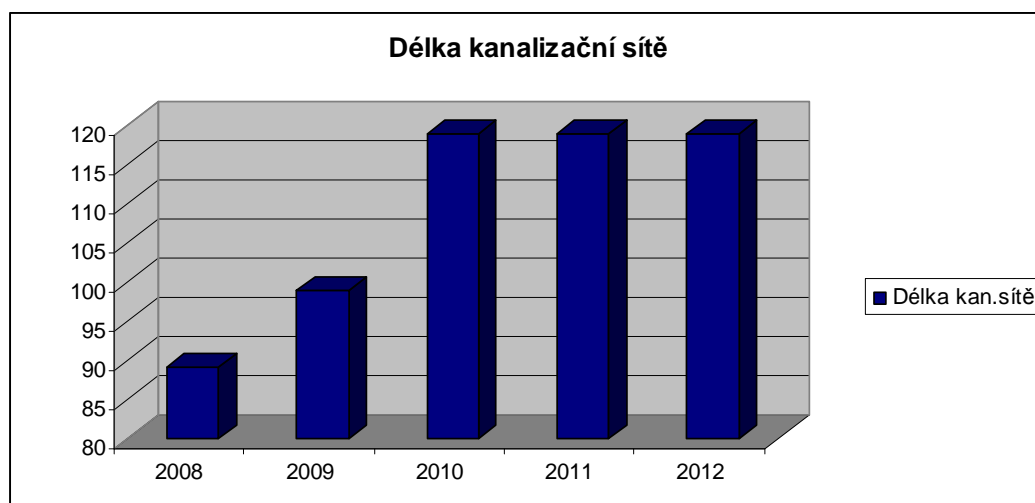
Délka provozované kanalizační sítě je v roce 2008 ovlivněna dokončením výstavby tlakové kanalizace v obci Štěpánov. Následně připojením obce Liboš na tento systém a převzetím provozování kanalizační sítě v obci Paseka. Ve městě Šternberku byla rozšířena kanalizační síť o lokalitu Lhota a část Rýmařovského kopce. Výrazně se počítá s rozšířením kanalizační sítě v souvislosti s projektem dokončení kanalizace aglomerace Šternberk s realizací v letech 2009 – 2010. Počet provozovaných ČOV byl výrazně rozšířen v roce 2007, kdy společnost převzala k provozování ČOV v Pasece a dále nově vybudované ČOV ve Štěpánově a části Dlouhá Loučka – Plinkout. Nevyjasněná zůstává situace kolem ČOV Šumvald, kterou v současné době provozuje Sitka. V této obci se realizuje výstavba nové kanalizační sítě, a protože se nabídka společnosti Sitka s.r.o., byť v ústní podobě, na provozování této kanalizace zatím nesečkala s jednoznačně kladnou odezvou ze strany vlastníka, je reálna i úvaha o odchodu z provozování této ČOV, čímž by se vytvořil prostor pro provozování kanalizace i ČOV pro jednoho provozovatele. Z následující tabulky je

patrné, že délka kanalizační sítě zůstane v počátku období neměnná, poté dojde v letech 2008 až 2010 k jejímu navýšení a následně až do roku 2012 opět k ustálení. Počet přípojek bude předběžně stanoveným tempem narůstat po celé zkoumané období a počet čističek odpadních vod bude buď neměnný anebo klesne v závislosti jak dopadne situace kolem čističky Šumvald popsané výše.

Tab. 3.7.3

	2008	2009	2010	2011	2012
Délka kan.sítě	89	99	119	119	119
Počet přípojek	3 520	3 920	4 530	4 570	4 600
Počet ČOV	8	8	8 (7)	8 (7)	8 (7)

Graf 3.7.3 a)

Graf 3.7.3 b)

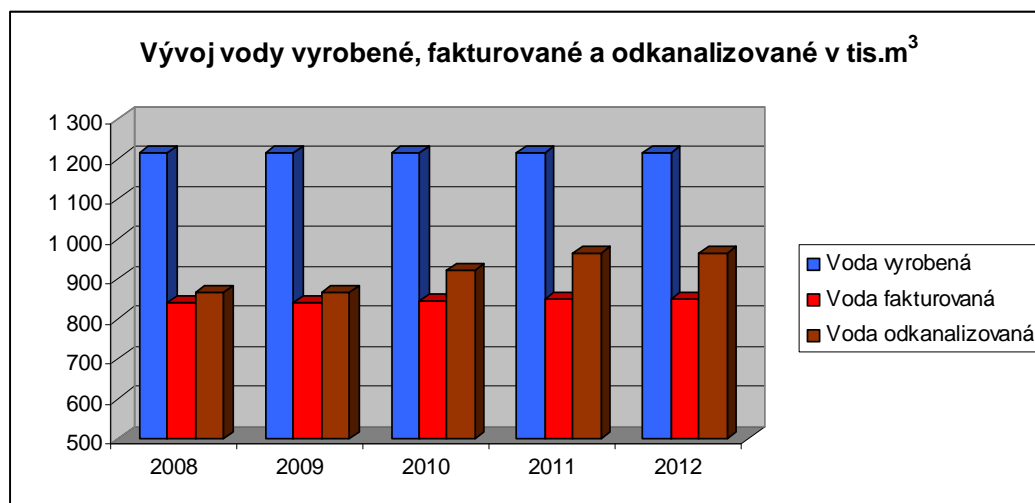

Výhled ve vývoji vyrobené vody v sobě odráží skutečnost, že v uvedeném období není uvažováno další rozšíření počtu zásobovaných obyvatel (což je něco jiného než počet přípojek), a proto lze očekávat, i s přihlédnutím k očekávanému cenovému vývoji, spotřebu vody přibližně na stejné úrovni. Voda fakturovaná by měla zaznamenat velmi mírný vzestup, zejména s ohledem na realizovaná technická řešení vedoucí k odstraňování poruch na vodovodní síti. Půjde zejména o výměny potrubí v místech výskytu častějších poruch, členění vodovodní sítě na menší obvody, postupné vylepšování technické úrovně detekčních přístrojů, atd. Zatím není brána v úvahu výstavba nové vodovodní sítě v obci Dlouhá Loučka, neboť nejsou v současné době známy její parametry zejména technické a časové. Realizovaný projekt odkanalizování aglomerace Šternberk výrazným způsobem ovlivní objem čištěných vod, a to výhledově v objemu 100 tis.m³ ročně v roce 2011. Z důvodu zprovoznění kanalizačních systémů v obci Štěpánov, Liboš a převzaté kanalizace do provozování v obci Paseka představuje rok 2008 nárůst v objemu vody odkanalizované. Dané rozdíly mezi léty jsou zřetelně popsány v následující tabulce a pro přehled i graficky znázorněny níže.

Tab. 3.7.4

	2008	2009	2010	2011	2012
Voda vyrobená	1 215	1 215	1 215	1 215	1 215
Voda fakturovaná	840	842	845	848	850
Voda odkanalizovaná	865	865	920	965	965

Graf 3.7.4

Základní kapitál společnosti bude vykazovat neměnnou hodnotu až do roku 2010, neboť žádný ze společníků nebude moci realizovat zvýšení svého majetkového podílu formou nepeněžitého vkladu, pokud nebudou změněny podmínky pro převody vybudovaného investičního majetku. V roce 2010 se dá předpokládat zvýšení majetkového podílu nepeněžitým vkladem u města Šternberk, kdy by měla být vložena realizovaná investiční akce – kanalizace Rýmařovský kopec a některé další dílčí akce v oblasti vodohospodářské infrastruktury v hodnotě 49 050 tis. Kč. V roce 2012 lze předpokládat realizaci dalšího nepeněžitého vkladu města Šternberk ve výši 6 020 tis. Kč.

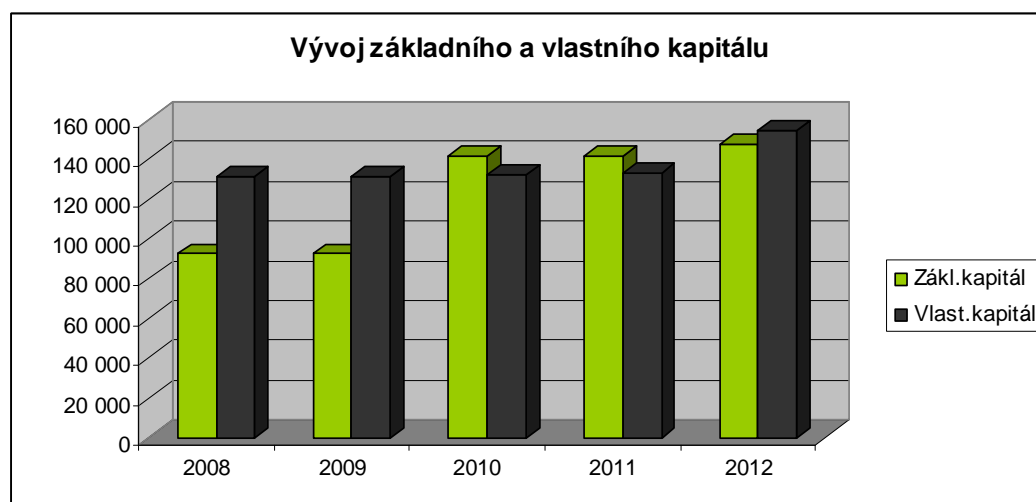
Vlastní kapitál společnosti bude zvyšován zejména na základě kladného hospodářského výsledku.

Tab. 3.7.5

	2008	2009	2010	2011	2012
Zákl.kapitál	92 406	92 406	141 456	141 456	147 476
Vlast.kapitál	131 130	131 500	132 200	133 000	154 600

Hodnota provozovaného majetku se v roce 2009 zvýší realizací rekonstrukce ČOV Šternberk v objemu 95 135 tis. Kč. Výrazným způsobem dojde ke zvýšení objemu provozovaného majetku v roce 2010 po realizaci investiční akce „Dokončení kanalizace aglomerace Šternberk“, a to o 405 287 tis. Kč.

Graf 3.7.5

3.8 Zhodnocení analýz

Výsledky jednotlivých ukazatelů finanční analýzy můžeme shrnout do následujících závěrů. **Ukazatel obratu pohledávek** nám říká, že se přemění pohledávky v ostatní formy oběžného majetku až po prodej asi 3 – 4 krát za posledních pět zkoumaných let. Trend je proměnlivý, v prvních třech letech dochází k poklesu, v roce 2006 k růstu a v roce 2007 opět k poklesu obratu pohledávek. **Doba obratu pohledávek** nabývá po dobu minulých pěti let negativních hodnot. Pohybuje se v rozmezí zhruba 99 až 114 dnů. Pro podnik z toho vyplývá, že má ve fakturách uložené peníze, které nemůže dále použít k financování své činnosti. **Běžná likvidita** se pohybuje zhruba v rozmezí 2,5 – 4,5 za zkoumané roky. Firma je schopna uspokojit své věřitele, protože kdyby přeměnila veškerá svá oběžná aktiva na peníze, byla by schopna uhradit zhruba 2,5 – 4,5krát své závazky. Můžeme tedy hodnoty běžné likvidity za zkoumané období hodnotit jako pozitivní pro firmu. **Pohotovostná likvidita** nám naznačuje, že Sitka je schopna splatit své závazky, aniž by musela prodávat své zásoby. V případě minulých pěti let by byla schopna asi 2- 4krát uhradit své závazky. Dochází k výkyvům této hodnoty, je proto nutné udržet stávající pozitivní vývoj ukazatele pro další léta. Z výpočtů **celkové zadluženosti** nám vyplývá, že Sitka nepoužívá velké množství cizího kapitálu, tudíž se tento kapitál na krytí aktiv podílí v roce 2003 zhruba 4% a postupně klesá až k necelým 2,5% v roce 2007. Dále nám taky ukazuje, že 1Kč aktiv připadá na necelých 0,04 – 0,025 Kč cizího kapitálu. V následujících letech se dá očekávat, že tento ukazatel bude pomalu klesat, protože k hospodaření společnosti není zapotřebí cizího kapitálu a společnost je schopna financovat provoz ze svých zdrojů, z čehož plyne, že hodnoty tohoto ukazatele naměřené v minulých pěti letech jsou pro firmu velmi příznivé a příznivý vývoj by měly mít i v budoucnu. V případě, že se podnik rozhodne pro bankovní úvěr, nebude pro něj problematické jej od banky získat. Podíl vlastního kapitálu na aktivech, tj. **zadluženost**, nám naznačuje, že 95,8 – 97,5% aktiv je financováno z vlastního kapitálu. Pro podnik jsou hodnoty ukazatele zadluženosti velmi pozitivní, protože mu stačí k zajištění svých hlavních činností pouze vlastní kapitál, z čehož plyne, že není závislý na zdrojích cizích. V následujících letech se dá očekávat nepatrně rostoucí hodnota tohoto ukazatele.

Vývoj **nákladů** v období 2008-2012 je uvažován ve výši cca 3% s tím, že už rok 2007 byl ovlivněn náběhem provozu ČOV ve Štěpánově a Pasece a rok 2008 jednak vyrovnaním nákladů na provoz ČOV Paseka a dále nárůstem počtu pracovníků. **Výnosy** budou závislé výhradně na realizaci cenové strategie, která by měla minimálně kopírovat index růstu

nákladů tak, aby byl každoročně zajišťován kladný hospodářský výsledek. Znamená to tedy, že při zachování dvouletého cyklu cenových úprav musí činit minimálně 6%. Výnosy v letech 2010 a 2011 budou navíc ovlivněny zvýšenými tržbami od odběratelů, kteří začnou hradit stočné díky realizaci projektu dokončení kanalizace aglomerace Šternberk ve výši cca 1,5 mil. Kč.

Z pohledu dalšího vývoje v oblasti **provozování vodovodní sítě** dojde v roce 2008 k výstavbě vodovodního přivaděče Krákořice - Řídeč o délce cca 1 km. Žádná další výraznější investice se v oblasti rozšíření vodovodní sítě neuvažuje. Výrazně se počítá s rozšířením **kanalizační sítě** v souvislosti s projektem dokončení kanalizace aglomerace Šternberk s realizací v letech 2009 – 2010. Výhled ve **vývoji vyrobené vody** v sobě odráží skutečnost, že v uvedeném období není uvažováno další rozšíření počtu zásobovaných obyvatel, a proto lze i s přihlédnutím k očekávanému cenovému vývoji očekávat spotřebu vody přibližně na stejné úrovni. Voda fakturovaná by měla zaznamenat velmi mírný vzestup, zejména s ohledem na realizovaná technická řešení vedoucí k odstraňování poruch na vodovodní síti. Realizovaný projekt odkanalizování aglomerace Šternberk výrazným způsobem ovlivní objem čištěných vod, a to výhledově v objemu 100 tis. m³ ročně v roce 2011.

Základní kapitál společnosti bude vykazovat neměnnou hodnotu až do roku 2010, neboť žádný se společníků nebude moci realizovat zvýšení svého majetkového podílu formou nepeněžitěho vkladu, pokud nebudou změněny podmínky pro převody vybudovaného investičního majetku. **Vlastní kapitál** společnosti bude zvyšován zejména na základě kladného hospodářského výsledku.

Závěr

V bakalářské práci jsem zkoumal a analyzoval hospodaření související s podnikáním malé a střední firmy. Zabýval jsem se vodohospodářskou společností Sitka s.r.o., která sídlí ve městě ve kterém žiji, a to ve Šternberku. Mojí snahou bylo pomocí faktorů ovlivňujících hospodaření v minulých letech předpovědět vývoj společnosti do budoucích pěti let, což se stalo mým hlavním cílem.

V počátku své práce jsem se zaměřil na popis majetkové a kapitálové struktury, na výnosy, náklady a také na plánování, které souvisí s cílem mé práce - s vývojem do budoucnosti. Dále následovala finanční analýza. Ke všemu jsem využil výhradně odborné literatury.

Po konzultacích se zaměstnanci podniku a jeho vedením jsem získal odborné informace k provedení praktické části mé práce. Následně jsem rozebral hospodaření hlavních činností podniku za posledních pět let, do kterých spadá zejména zásobování pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod. Využil jsem i finanční analýzu a propočítal některé její ukazatele. Období, kterým společnost během svého vývoje prošla, lze charakterizovat jako období intenzivního rozvoje, který byl ovšem rokem 2007 ukončen. Společnost by neměla v dalším období rozšiřovat svá zařízení ani vyhledávat působnost v dalších lokalitách, neboť na to není personálně ani technicky připravena.

Na základě údajů získaných z minulého hospodaření společnosti jsem měl k dispozici informace a fakta k provedení budoucího rozvoje, o který mě požádalo vedení společnosti Sitka. V předpokládaném rozvoji je podrobně zpracován vývoj výnosů a nákladů, kde počítám se zvyšováním kladného hospodářského výsledku od roku 2008 do roku 2012, vývoj počtu přípojek vodovodní a kanalizační sítě včetně délky kanalizační sítě a v poslední řadě vývoj vody vyrobené, fakturované a odkanalizované. Z analýzy a poznatků jsem došel k následujícím skutečnostem. Výrazný nárůst základního kapitálu společnosti a vysoce progresivní růst hodnoty provozovaného majetku, který dosáhne kolem roku 2010 výše takřka 750 milionů Kč, iniciují myšlenku na změnu charakteru společnosti. V tomto období bude zřejmě nutné se zabývat tím, zda společnost s ručením omezeným s vlastním kapitálem kolem 150 milionů a provozovaným majetkem okolo 750 milionů zůstane ve stávající struktuře,

nebo změni svou podobu a stane se společností akciovou. To ovšem záleží na společnících firmy a hlavně na tom, jak se k této záležitosti postaví město Šternberk, které je majoritním vlastníkem.

Závěrem lze konstatovat, že je zcela průkazný růst ekonomického potenciálu společnosti včetně další progrese i v období po roce 2012. Přesto bez ohledu na to, zda společnost změni svou strukturální podobu či nikoliv, je jednoznačné, že prioritou práce všech pracovníků společnosti musí být každodenní bezproblémové zabezpečení dodávek pitné vody v žádoucí kvalitě a množství. Rovněž odvádění splaškových vod a jejich následné kvalitní čištění musí odpovídat neustále se zvyšujícím požadavkům na kvalitu životního prostředí a dosažení těchto cílů jen potvrdí nezastupitelné místo této společnosti.

Seznam použité literatury:

- [1] DONELLY, H.; GIBSON, J. L.; IVANCEVICH, J. M. *Management: principles and functions*. 4. th ed. Homewood: BPI / Irwin, 1989. ISBN 0-256-06671-X
- [2] FOTR, J. *Strategické finanční plánování*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-694-3.
- [3] KONEČNÝ, M.; NOVÁK, J. *Management a podnikání*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2004. ISBN 80-248-05359.
- [4] KOONTZ, H.; WEINRICH, H. *Management*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1993. ISBN 80-7219-014-8.
- [5] LEDNICKÝ, V. *Strategický management*. 1. vyd. Ostrava: Akademie Jana Amose Komenského, 2000. ISBN 80-7048-019-X.
- [6] SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera*. 1. vyd. Praha: Computer Press 1998. ISBN 80-7226-140-1
- [7] SLAVÍK, Š. *Strategický manažment*. Ekonom Bratislava, 1. vyd., 1997, ISBN 80-225-0816-0.
- [8] SRPOVÁ, J.; VEBER, J. A KOL. *Podnikání malé a střední firmy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-1069-2.
- [9] SYNEK, M. a kol. *Manažerská ekonomika*. 3. přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0515-X.
- [10] SYNEK, M. a kol. *Podniková ekonomika*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2000. ISBN 80-7179-388-4.
- [11] VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. Praha: EKOPRESS, 1997. ISBN 80-901991-6-X.

- [12] VYSUŠIL, J. *Rozpočetnictví a vnitropodnikové plánování*. 1. vyd. Praha: Profess Consulting, 2004. ISBN 80-7259-012-X.
- [13] VYSUŠIL, J. *Vnitropodnikové hospodaření*. 1. vyd. Ostrava: Montanex, 1998. ISBN 80-7225-003-5
- [14] WÖHE, G.; KISLINGEROVÁ, E. *Úvod do podnikového hospodářství*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-897-2.
- [15] ZMEŠKAL, Z. *Finanční modely*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2002. ISBN 80-248-0182-5
- [16] [online] <http://zakony.gastronews.cz/zdravi-hygiena/vyhlaska-c-252-2004-sb-o-požadavcích-na-pitnou-a-teplou-vodu>
- [17] [online] http://www.zdrav.cz/web/zakony/zak_2000/cit_376_00.htm
- [18] [online] <http://www.mze.cz/attachments/428.pdf>
- [19] [online] http://www.mze.cz/attachments/Voda_v_CR.pdf
- [20] [online] http://www.financninoviny.cz/index_view.php?id=301137
- [21] 44. Valná hromada společnosti Sitka s.r.o.
- [22] 50. Valná hromada společnosti Sitka s.r.o.

Seznam zkratk:

MOS = Městská obchodní společnost

PHO = ochranné pásmo

MKŘ = Mladějovice, Krákořice, Řídeč

DN = druh potrubí

ČOV = čistička odpadních vod

ČIZP = Česká inspekce životního prostředí

TKS = Technicko komunální služby

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Přílohy:

Příloha č. 1: Organizační schéma firmy

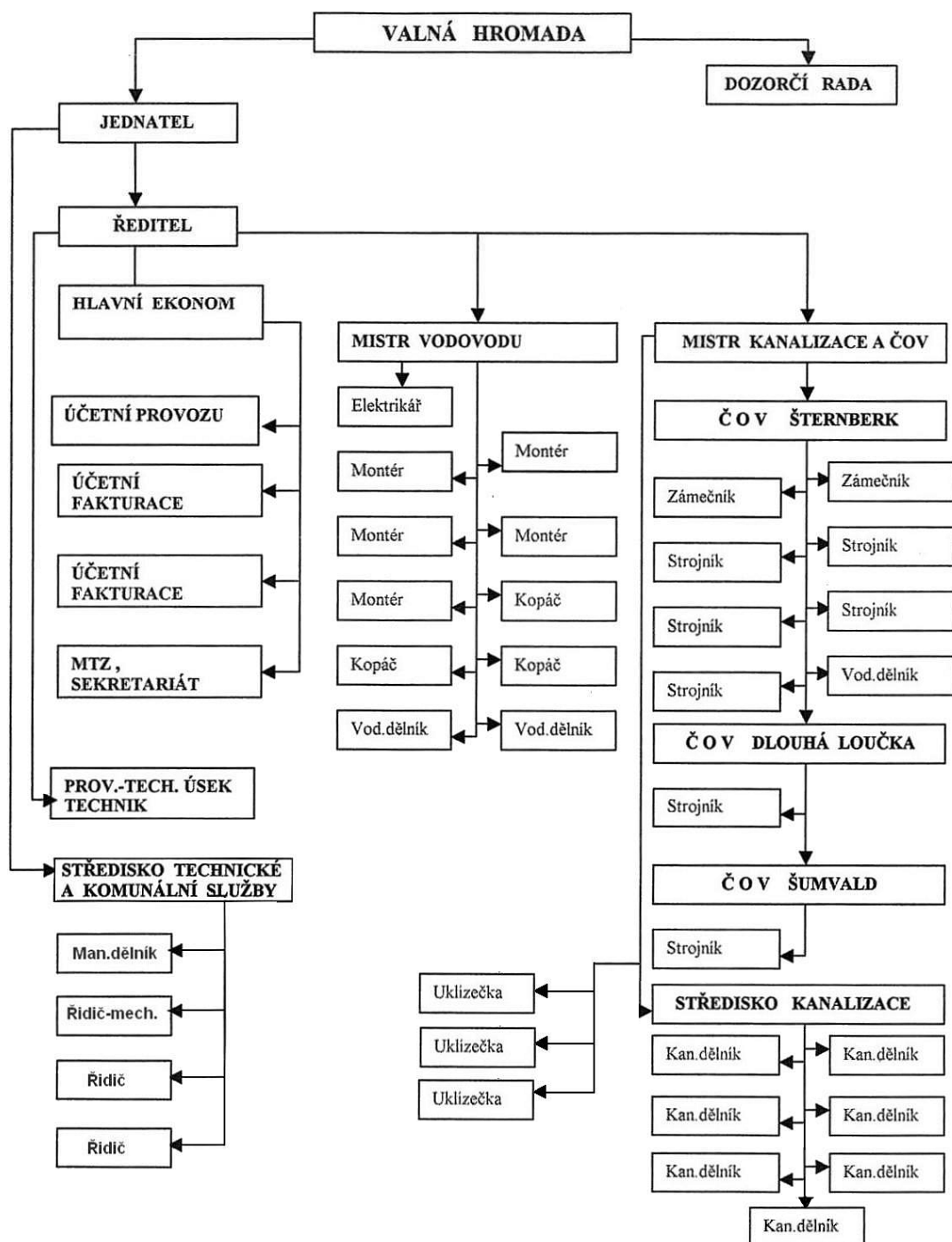
Příloha č. 2: Orientační skladba mzdových nákladů

Příloha č. 3: Vývoj spotřeby vody

Příloha č. 4: Propočty použitých vzorců

Příloha č. 1:

ORGANIZAČNÍ SCHEMA

Příloha č. 2:**Orientační skladba mzdových nákladů**

Orientační skladba mzdových nákladů – 2003

Ukazatel	MJ	Mzdy nák.	MJ	Ø mzda	MJ	Podíl
Základní mzda	tis.Kč	3 553	Kč	7 222	%	49,6
Prémie a měsíční odměny	tis.Kč	2 044	Kč	4 154	%	28,5
Odměny za HV	tis.Kč	473	Kč	961	%	6,6
Přípl. včetně pohotovosti	tis.Kč	265	Kč	539	%	3,7
Náhrady mezd	tis.Kč	434	Kč	1 695	%	11,6
CELKEM	tis.Kč	6 769	Kč	14 571	%	100

Orientační skladba mzdových nákladů – 2004

Ukazatel	<i>MJ</i>	Mzdy nák.	<i>MJ</i>	Ø mzda	<i>MJ</i>	Podíl
Základní mzda	tis.Kč	3 885	Kč	7 672	%	48,3
Prémie a měsíční odměny	tis.Kč	2 350	Kč	4 641	%	29,2
Odměny za HV	tis.Kč	552	Kč	1 090	%	6,9
Přípl. včetně pohotovosti	tis.Kč	294	Kč	581	%	3,6
Náhrady mezd	tis.Kč	970	Kč	1 915	%	12,0
CELKEM	tis.Kč	8 051	Kč	15 899	%	100,0

Orientační skladba mzdových nákladů – 2005

Ukazatel	<i>MJ</i>	Mzdy nák.	<i>MJ</i>	Ø mzda	<i>MJ</i>	Podíl
Základní mzda	tis.Kč	4 011	Kč	7 773	%	48,17
Prémie a měsíční odměny	tis.Kč	2 452	Kč	4 752	%	29,45
Odměny za HV	tis.Kč	575	Kč	1 114	%	6,90
Přípl. včetně pohotovosti	tis.Kč	308	Kč	597	%	3,70
Náhrady mezd	tis.Kč	980	Kč	1 900	%	11,78
CELKEM	tis.Kč	8 326	Kč	16 136	%	100,0

Orientační skladba mzdových nákladů – 2006

Ukazatel	<i>MJ</i>	Mzdy nák.	<i>MJ</i>	Ø mzda	<i>MJ</i>	Podíl
Základní mzda	tis.Kč	4 345	Kč	8 420	%	48,93
Prémie a měsíční odměny	tis.Kč	2 534	Kč	4 911	%	28,54
Odměny za HV	tis.Kč	616	Kč	1 194	%	6,94
Přípl. včetně pohotovosti	tis.Kč	325	Kč	630	%	3,66
Náhrady mezd	tis.Kč	1 059	Kč	2 052	%	11,93
CELKEM	tis.Kč	8 879	Kč	17 207	%	100,0

Orientační skladba mzdových nákladů – 2007

Ukazatel	<i>MJ</i>	Mzdy nák.	<i>MJ</i>	Ø mzda	<i>MJ</i>	Podíl v %
Základní mzda	tis.Kč	5 095	Kč	10 109	Kč	54,62
Prémie a měsíční odměny	tis.Kč	2 150	Kč	4 266	Kč	23,05
Odměny za HV	tis.Kč	655	Kč	1 300	Kč	7,02
Přípl. včetně pohotovosti	tis.Kč	341	Kč	676	Kč	3,65
Náhrady mezd	tis.Kč	1 088	Kč	2 158	Kč	11,66
CELKEM	tis.Kč	9 329	Kč	18 509	Kč	100,00

Příloha č. 3:**Vývoj spotřeby vody:**

	2003		2004		2005		
Obec	Celkem	l/os/den	Celkem	l/os/den	Celkem	l/os/den	E obyv.
ŠTERNBERK	464 760	94,60	646 046	131,50	642 165	130,71	13460
ŠTĚPÁNOV	47 536	43,34	44 948	40,98	47 679	43,47	3005
LIBOŠ	7 834	36,94	9123	43,02	9 460	44,61	581
MLADĚJOVICE	18 412	79,19	22 495	96,75	24 260	104,34	637
ŘÍDEČ	5 725	91,72	5 764	92,35	5 252	84,15	171
KOMÁROV	4 114	75,14	4 111	75,09	4 358	79,60	150
BABICE	13 303	92,74	16901	117,82	17 170	119,70	393
LUŽICE	12 240	90,63	17 126	126,81	11 529	85,37	370
HLÁSNICE	4 451	88,36	4 728	93,86	5 082	100,89	138
CHABIČOV	5 014	92,82	8 620	151,00	3 832	70,94	148
DALOV	7 368	91,34	8 620	106,86	8 665	107,42	221
KRAKOŘICE	3 066	94,37	3 438	105,83	3 227	99,34	89
MOR.HUZOVÁ	1 511	12,58	2 005	16,70	1 808	15,06	329
DOMAŠOV	14 974	143,95	17 868	171,77	17 206	165,40	285
ÚJEZD	0	0	441	0,9	2 956	6,04	1341

Vývoj spotřeby vody:

	2005		2006		2007		
Obec	Celkem	l/os/den	Celkem	l/os/den	Celkem	l/os/den	E obyv.
ŠTERNBERK	642 165	130,71	635 041	129,26	635 729	129,40	13460
ŠTĚPÁNOV	47 679	43,47	49 116	44,78	54 951	50,10	3005
LIBOŠ	9 460	44,61	10 124	47,74	11 384	53,68	581
MLADĚJOVICE	24 374	104,34	23 178	99,22	26 712	114,35	640
ŘÍDEČ	5 252	84,15	5 529	88,58	6 270	100,46	171
KOMÁROV	4 649	79,60	4 430	75,86	5 181	88,72	160
BABICE	18 044	119,70	17 560	116,49	18 870	125,18	413
LUŽICE	11 937	85,37	14 457	112,84	16 259	126,91	351
HLÁSNICE	5 266	100,89	5 340	102,31	6 446	123,50	143
CHABIČOV	3 832	70,94	5 321	98,50	6 477	119,90	148
DALOV	8 665	107,42	8 614	106,79	9 110	112,94	221
KRAKOŘICE	3 227	99,34	3 052	93,95	3 251	100,08	89
MOR.HUZOVÁ	1 808	15,06	1 987	16,55	2 003	16,68	329
DOMAŠOV	17 206	165,40	18 770	180,44	17 528	168,50	285
ÚJEZD	2956	6,04	11 145	22,77	13 573	27,73	1341
PASEKA	0	0	0	0	31 308	71,48	1 200

Příloha č 4:

$$[3.6.1.1] \text{ Obrat pohledávek } 2003 = \frac{27971}{7690} = 3,64$$

$$2004 = \frac{28823}{8206} = 3,51$$

$$2005 = \frac{29678}{8787} = 3,38$$

$$2006 = \frac{33649}{9205} = 3,66$$

$$2007 = \frac{36133}{11307} = 3,2$$

$$[3.6.1.2] \text{ Doba obratu pohledávek } 2003 = \frac{7690}{27971/365} = 100,35$$

$$2004 = \frac{8206}{28823/365} = 103,92$$

$$2005 = \frac{8787}{29678/365} = 108,07$$

$$2006 = \frac{9205}{33649/365} = 99,85$$

$$2007 = \frac{11307}{36133/365} = 114,22$$

$$[3.6.2.1] \text{ Běžná likvidita } 2003 = \frac{8566}{3434} = 2,49$$

$$2004 = \frac{8947}{3744} = 2,39$$

$$2005 = \frac{11301}{2486} = 4,55$$

$$2006 = \frac{11457}{3671} = 3,12$$

$$2007 = \frac{14598}{3289} = 4,44$$

$$[3.6.2.2] \text{ Pohotov\'a likvidita } 2003 = \frac{8566 - 675}{3434} = 2,3$$

$$2004 = \frac{8947 - 696}{3744} = 2,2$$

$$2005 = \frac{11301 - 683}{2486} = 4,27$$

$$2006 = \frac{11457 - 697}{3671} = 2,93$$

$$2007 = \frac{14598 - 681}{3289} = 4,23$$

$$[3.6.3.1] \text{ Celkov\'a zadlu\~zenost } 2003 = \frac{5434}{131634} * 100 = 4,13\%$$

$$2004 = \frac{5165}{129353} * 100 = 3,99\%$$

$$2005 = \frac{4686}{126382} * 100 = 3,71\%$$

$$2006 = \frac{3671}{134392} * 100 = 2,73\%$$

$$2007 = \frac{3289}{135529} * 100 = 2,43\%$$

$$[3.6.3.2] \text{ Zadlu\~zenost } 2003 = \frac{126190}{131634} * 100 = 95,86\%$$

$$2004 = \frac{124132}{129353} * 100 = 95,96\%$$

$$2005 = \frac{121600}{126382} * 100 = 96,22\%$$

$$2006 = \frac{130687}{134392} * 100 = 97,24\%$$

$$2007 = \frac{132135}{135529} * 100 = 97,5\%$$